

Marechaussee Contact

4

2020

Marechaussee Contact
21e jaargang | nummer 4
Augustus 2020

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. De redactie behoudt zich het recht voor door derden ingezonden kopij aan te passen, in te korten, of niet te plaatsen.

Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan en/of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dient de bron en in voorkomend geval de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Martin Aalbers
Mieke Bloemheuvel (eindredactie)
Jan Gaasbeek
Willem Geense
Frans Meijer
Henk Westland (coördinatie & eindredactie)

Aan dit nummer werkten mee

Maria Donk

Contact met de redactie

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
t.a.v. Redactie Marechaussee Contact
redactie@marechausseecontact.nl

Wijzigen van adresgegevens / opzeggen

ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(zie verder pagina SMC-informatie bij administratie en werving)

Vormgeving

Pleun van der Linde,
Content Innovators BV, Den Haag

Druk

Wilco BV, Meppel

Kopij volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie. De deadline voor het inzenden van de kopij voor de volgende uitgave is 11 september 2020.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door (oud-)marechaussees
4	Nestelpennen Actuele berichten
6	Veteranen Military Gender Adviser in Libanon
8	Veteranen Veteranendag 2020: bescheiden, doch niet minder indrukwekkend
10	Uitgelicht Multifunctioneel lesgebouw opgeleverd
12	IKNG Wachtmeester Spee naar Nieuw-Guinea
16	IKNG Reünie 'Boerma-Plaizier / MP III'
17	Reservisten Van mode naar marechaussee
18	Uit 'De Marechaussee grijpt in'
20	Dienstplichtigen Van 11 naar 9 maanden dienstplicht
23	SMC Koninklijke onderscheidingen: verlate uitreikingen door corona
24	1940-1945 Executies op de Langenberg
25	In het kort 'Barak 18 & 19' Sachsenhausen, de grootste valsemunterscentrale ooit
26	Personalía
27	SMC-informatie

Foto omslag:
2019, majoor KMar Maria Donk
bij UNIFIL-HQ in Libanon

U kent het begrip én het geluid van een omfloerste trom, een trommel omhangen met een donkere lap wat een ingehouden tromgeroffel oplevert. Hoewel er geen tamboer te bekennen was, moest ik aan het geluid denken bij de uitvaart van vriend en collega Auke Sietsma. Ondanks de warmte van familie en vrienden was het een feit dat je geen arm om iemand heen kon slaan, op afstand moest blijven en niet mocht meezingen met troost- en hoopvolle gezangen. Het voelde toch een beetje 'dof' aan.

Ik weet niet hoe u het ervaart maar het lijkt net alsof het hele leven wat gedempt aan ons voorbij trekt. In onze vrije tijd, vooral bij mooi weer, zijn we gewend om spontaan en onbevengene dingen te doen, uitstapjes te realiseren en het onverwachte op ons af te laten komen. Dat voelde zeker in de zomer uitbundig aan, ter compensatie van het serieuze punctueel geplande werk of andere bezigheden. Nu in deze bijzondere – soms bizarre – omstandigheden is dat anders, ook onze vrijetijdsbesteding vraagt om een risicoafweging van voornemens en consequenties. Eerder gemaakte afspraken worden heroverwogen. Vakantiebestemmingen veranderen aan de hand van de adviezen van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Vaak wordt het zekere voor het onzekere genomen door dicht bij huis te blijven om niet verrast te worden.

Ons 'normale' leven was al snel en eerder dan onze zogenaamde vrijetijdsbestedingen sterk beïnvloed door de coronacrisis. Thuiswerken werd de norm, vergaderingen en besprekingen werden telefonisch of via beeldbellen gehouden, fysieke contacten en bijeenkomsten werden zoveel mogelijk vermeden. De fysiek sociale contacten werden tot een minimum beperkt en kwamen in sommige gevallen zelfs volledig tot stilstand. Alles om te voorkomen dat ons zorgstelsel de druk niet meer aan zou kunnen en vooral de meest kwetsbaren getroffen zouden worden.

Nu er een soort van tussenbalans is opgemaakt, kunnen we stellen dat de (over)druk op het zorgstelsel is voorkomen maar dat er velen, kwetsbaren en onverwachte groepen, slachtoffer zijn geworden van het virus. De onzekerheid is nog groot over een nieuwe golf van besmettingen, maar ook over fysiek herstel van degenen die het virus overwonnen lijken te hebben en uiteraard over de kans op een werkzaam vaccin of medicijn. Die tussenbalans laat ook zien dat het werk van organisaties zoals de Koninklijke Marechaussee, gewoon is doorgegaan, soms onder invloed van de crisis geïntensiveerd en soms verminderd. Helaas hebben de zogenaamde contactmomenten tussen KMar en SMC direct gevolg ondervonden. In veel gevallen is uitstel inmiddels gevolgd door afstel en wordt er, net als bij de Nederlandse Veteranendag in Den Haag, gezocht naar alternatieven. De op 2 oktober geplande Veteranendag KMar en vijfjaarlijkse algemene KMar-reünie zijn eveneens geannuleerd. De herdenkingsplechtigheid bij het monument voor de Koning Willem III-kazerne zal in aangepaste vorm plaatsvinden. SMC zal ervoor zorgen dat er verslag van wordt gedaan.

“Niet met stille trom,”

Het coronaprotocol zorgt ervoor dat belangrijke gebeurtenissen en momenten met stille trom dreigen te passeren. Dienstverlatingen, voorheen altijd momenten van gezamenlijk terugkijken en het vieren van een afgesloten periode van actieve dienst, worden na te zijn uitgesteld, nu ook afgesteld. Het wel, niet de dienstverlating, maar wel de receptie en dergelijke, terwijl ik in het verleden collega's altijd heb geadviseerd hun dienstverlating goed te markeren, zodat er ook echt afscheid genomen kon worden. Belangrijk voor de organisatie en voor de medewerker zelf om goed af te sluiten en een nieuwe fase in te gaan.

Ook herdenkingen zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse reünie Boerma-Plaizier / MP III of de herdenking bij het monument tijdens de (geannuleerde) Veteranendag KMar, mogen niet met stille trom voorbij gaan. Deze vragen om een alternatieve wijze van aandacht. SMC probeert u allen te vertegenwoordigen bij die alternatieve manieren van herdenken en markeren. Mocht u gebeurtenissen of momenten (voor)zien waar SMC-aandacht gepast zou zijn, laat ons dat dan weten.

Ook in deze editie van Marechaussee Contact doen wij weer verslag van gebeurtenissen en momenten die het waard zijn om te beschrijven en die wij uit respect voor de hoofdrolspelers niet met stille trom voorbij laten gaan. Zo laten de verhalen van beroepscollega Piet Spee en dienstplichtig collega Henk Elzink (nee, niet met een 's') zien dat elk levensverhaal het waard is om bij stil te staan en die niet met stille trom te laten passeren.

Ik wens u een fijne en gezonde voortzetting van de zomer toe!

André Peperkoorn EMPM
generaal-majoor b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Donderdag 5 november 2020

Algemene SMC-reünie Bronbeek

De jaarlijkse Algemene reünie van SMC vindt dit jaar wederom plaats in Congrescentrum Kumpulan op Landgoed Bronbeek in Arnhem. Deze reünie is bedoeld voor zowel SMC'ers als niet-SMC'ers. De bijdrage voor SMC'ers en partner bedraagt € 12,50 p.p. (incl. buffet en drie consumpties). Niet-SMC'ers en partner betalen € 25,00 p.p.

Aanmelden kan tot uiterlijk 29 oktober 2020 via betaling op NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Reünie Bronbeek.

Betaalt u via internetbankieren? Vergeet dan niet uw huisadres te vermelden. Eventuele dieetwensen graag bij aanmelding aangeven. Het programma inclusief routebeschrijving ontvangt u circa twee weken voor de reünie.

Locatie: Velperweg 147, 6824 MB Arnhem

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598

reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Zaterdag 21 november 2020

Krissendag Museum Bronbeek

Deze editie van de Krissendag is de 25e die door Museum Bronbeek wordt georganiseerd. Wie graag meer wil weten over z'n eigen kris, pedang, mandau, rentjong, klewang of

andere dolken en zwaarden van Indonesische herkomst, kan deze tussen 12.00 en 17.00 uur kosteloos voorleggen aan een team van krissenexperts. De experts informeren de bezoeker over authenticiteit, ouderdom, herkomst en betekenis van de meegebrachte wapens. Wél graag vooraf uitsluitend per e-mail reserveren via onderstaande contactpersoon. Op de Krissendag kunnen overigens geen wapens worden verhandeld of getaxeed.

Locatie: Velperweg 147, 6824 MB Arnhem

Contact: nb.ravensbergen@mindef.nl

Woensdag 3 maart 2021

Reünie beroepslichting 69-1

Deze reünie wordt georganiseerd door Brugt Drijver en Wil Damkot en is bestemd voor alle lichtinggenoten van 69-1 van de KMar-beroepsopleiding.

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: brugtdrijver@home.nl

Nader te bepalen datum in 2021

Reünie beroepslichting 80-4

Jos Peters e.a. zijn op zoek naar leden van peloton 80-4 van de School Opleiding Beroepsmarechaussee voor een reünie.

Contact: jos.peeters@vitals4strategy.nl

Alle hier vermelde activiteiten zijn vanwege eventuele maatregelen i.v.m. het coronavirus onder voorbehoud. Kijk voor actuele berichtgeving over het al dan niet doorgaan van de genoemde bijeenkomsten en reünies op www.marechausseecontact.nl. Ook in de wekelijkse zondagse e-mailnieuwsbrief houden we u op de hoogte. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Meld u dan aan op de website of scan de QR-code.

Studenten Landstede op stage bij KMar

Landstede MBO in Zwolle en de Koninklijke Marechaussee gaan intensief samenwerken bij de opleiding Handhaver Toezicht & Veiligheid. Studenten van Landstede kunnen vanaf nu ervaring opdoen in de beroepspraktijk.

Woensdag ondertekenden beide partijen daartoe een samenwerkingsovereenkomst. Op de nieuwe locatie van de

opleiding in Zwolle waren naast vertegenwoordigers van de Koninklijke Marechaussee en van Landstede MBO ook studenten aanwezig om het officiële moment bij te wonen.

Zij werden persoonlijk toegesproken door Aad van de Vreugde, hoofd cluster personeel en organisatie van de Koninklijke Marechaussee: "Wat een mentaliteit als je in je vakantie hier naartoe komt om jezelf te presenteren! Daarin herken ik jullie als toekomstige collega's: als het eropaan komt, dan zijn wij er. Ik ben blij met de samenwerking met Landstede. Wij gaan jullie, studenten, na de zomer een goede stage aanbieden. Alvast van harte welkom!"

Theo Rietkerk, bestuursvoorzitter van Landstede, voegde daaraan toe: "Ik vind het heel belangrijk dat we onze studenten betrekken bij dit soort momenten. Want de samenwerking die we hier bekrachtigen met een handtekening is er vooral voor jullie. De verbinding tussen de Koninklijke Marechaussee en Landstede is warm. Wij zitten als opleider bij jullie opleidingscentrum in de buurt en hebben met deze nieuwe locatie voor onze studenten in het landschap Veilig & Beschermd, perspectief om te groeien. Dat doen wij graag samen met jullie, in de praktijk."

Bron: weblogzwolle.nl en persgroep Landstede

foto: Landstede

(vlnr) Aad van de Vreugde (KMar) en Theo Rietkerk (Landstede)

Wachtmeester Cor liep donderdag 18 juni samen met vier militairen en een politieagent bijna 60 kilometer langs herdenkingsmonumenten in Warnsveld, Apeldoorn, Loenen en Oosterbeek. Veel ceremonies in het kader van 75 jaar vrijheid zijn vanwege het coronavirus afgelast. Het zestel wilde op deze manier toch aandacht vragen voor de vrijheid en de offers die daarvoor zijn gebracht.

Cor sloot zich aan uit respect voor de mensen die het land vroeger dienden, maar ook nu. "We leven in een andere tijd dan normaal, waar we de mensen uit de zorg, de politie en Defensie keihard nodig hebben. Het is belangrijk om dit onder de aandacht te brengen." Naast een korte ceremonie legde hij samen met zijn medelopers bij elk gedenkteken bloemen.

Via de Tuin van Bezinning in Warnsveld, ter nagedachtenis aan omgekomen politiemensen, ging de wandeling langs Apel-

Lopen voor de vrijheid

doorn. Het zestel stond bij het Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum Koninklijke Marechaussee stil bij het monument ter herdenking van zowel overleden leden van de politietroepen als van de marechaussee. Vervolgens liepen de mannen naar het Ereveld in Loenen, waar de stoffelijke resten liggen van bijna 4000 Nederlanders. Het laatste eerbetoon was op de Airborne begraafplaats in Oosterbeek. Op dit Britse ereveld liggen meer dan 1750 geallieerde militairen begraven, gesneuveld tijdens de Slag om Arnhem.

Bron: KMarMagazine 2020-06

Instructeur KMar op survivalschool luchtmacht

De survivalschool van de Koninklijke Luchtmacht heeft nieuwe instructeurs van de landmacht, marine en marechaussee. Dat is bijzonder, want voorheen werden de cursussen aan de Survival Evasion Resistance and Extraction School (SERE-school) alleen door luchtmachtpersoneel aan luchtvaardenden gegeven.

De SERE-school is altijd een must geweest voor vliegers. Maar ook eenheden van andere krijgsmachtdelen kunnen tijdens een uitzending het risico lopen in vijandelijk gebied geïsoleerd te raken. Sinds 2016 moeten onder meer militairen van de marechaussee daarom

de survivalopleiding hebben afgerond voor ze op uitzending gaan.

Opperwachtmeester Casper Kouwenberg was een van de eerste vrijwilligers toen werd besloten om naast cursisten ook instructeurs van alle krijgsmachtdelen op te leiden. "Ik zag het als een mooie kans op een functie met meer actie. Er zit heel veel ervaring in de school. Ik heb de afgelopen anderhalf jaar veel geleerd. Bij de cursisten zijn de niveaus, rangen en standen heel verschillend. Dat maakt het werk interessant."

Bron: KMarMagazine 2020-06

MTV-controles KMar

De KMar houdt steekproefsgewijs controles in het grensgebied met Duitsland en België. Deze controles in het kader van Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) zijn gericht op het voorkomen van illegale grensoverschrijding en grensoverschrijdende criminaliteit.

Scan de QR-code voor beelden van MTV

Bron: Facebook KMar
15 juli 2020

Van december 2018 tot oktober 2019 nam ik deel aan de missie van United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL). Voor die missie ben ik gevraagd voor de functie van Military Gender Adviser (MGA). En zo vertrok ik als eerste marechaussee in die functie naar Libanon om mijn werk als MGA in de UNIFIL-missie te doen. Ik werd geplaatst op het HQ in Naqoura in Zuid-Libanon. | Door: Maria Donk

Military Gender Adviser in Libanon

Aan de functie van Military Gender Advisor, ofwel militair genderadviseur, gaat de nodige training vooraf. Ter voorbereiding volgde ik onder andere twee gendercursussen: de Gender Advisor Course (GENAD) in Zweden (drie weken) en de cursus A Comprehensive Approach to Gender in Operations in Den Haag (een week). De functie van Military Gender Adviser is een wisselfunctie en vervul je op vrijwillige basis, maar omdat mijn aflossing niet kon komen, werd voor mij de functie met drie maanden verlengd.

Als we spreken over 'gender' verwijzen we naar aangeleerde verschillen tussen mannen en vrouwen zoals specifieke

rollen, gedragingen en waarden, opgedragen door de samenleving. Terwijl 'sex' verwijst naar biologische verschillen tussen mannen en vrouwen. Genderrollen verschillen/variëren sterk in culturen en veranderen door de tijd. Ze verwijzen dus niet simpel naar mannen of vrouwen maar naar de relatie tussen hen.

Resolutie 1325

De VN-Veiligheidsraad nam op 31 oktober 2000 Resolutie 1325 unaniem aan. Deze resolutie erkent het abnormale geweld waar vrouwen onder te lijden hebben tijdens conflicten. Het roept de lidstaten op om na een conflict de rechten van vrouwen en meisjes te

beschermen, maar bevestigt ook de rol van vrouwen in het voorkomen en oplossen van conflicten en de opbouw van vrede. Resolutie 1325 is bindend voor alle lidstaten en verplicht die staten een genderperspectief aan te nemen. Dat geldt ook voor de VN zelf. Zo moeten er meer vrouwelijke VN-vertegenwoordigers worden benoemd, meer vrouwelijke blauwhelmen worden aangetrokken en zouden vredesmissies in hun programma's beter rekening moeten houden met de noden van vrouwen. Op basis daarvan ging ik in december 2018 aan de slag bij UNIFIL in Libanon waaraan 588 vrouwen en 9600 mannen uit 44 landen deelnamen. Ik was de enige Nederlander.

Prefabs op Kamp Naqoura in een prachtige groene omgeving

Woonomgeving

Kamp Naqoura ligt aan de Middellandse Zee. Ik had er mijn eigen prefab, voorzien van bed, bureau, koelkast en twee kasten. Deze prefab lag aan een prachtig groen gazon. Douche en toilet bevonden zich in een aparte prefab. Omdat ik de enige Nederlander en tevens SNR (Senior National Representative) was met verder geen enkele ondersteuning, mocht en kon ik zaken zelf regelen zoals de aanschaf van een wasmachine en een mountainbike. Verder waren er op het kamp genoeg sportfaciliteiten aanwezig.

Werkzaamheden

Het aandachtsgebied Gender bij UNIFIL richt zich vooral op de lokale Libanese

bevolking en specifiek op de positionering van vrouwen. Vrouwen bekleden daar veelal geen hoge posities; het streven is om dit te verbeteren. Als MGA was ik rechtstreeks onder de Chief of Staff (COS) in de hiërarchische militaire lijn geplaatst. Bij aanvang van mijn missie maakte ik in overleg met de COS een Military Gender Plan om de doelen voor de missie vast te stellen. In opdracht van COS bezocht ik alle sectoren. In het begin had ik geen voertuig tot mijn beschikking en moest ik zelf maar zien hoe ik ergens kwam. Ik raakte echter vanwege onze gemeenschappelijke achtergrond al snel bevriend met de Tanzaniaanse MP die naar alle sectoren op patrouille ging. Dus ik hoefde het de commandant maar te vragen, of ik werd ergens naartoe gebracht. Dat was niet altijd even praktisch. Uiteindelijk kreeg ik drie maanden voor het einde van mijn missie een eigen auto tot mijn beschikking. In de wintermaanden regende het vreselijk veel, maar in Sector East dat hoger ligt, sneeuwde het dan regelmatig zodat de wegen moeilijk begaanbaar waren. Dan mocht ik meevliegen met de helikopter. Dat scheelde heel veel tijd.

Ogen en oren

Tijdens de bezoeken aan de sectoren besprak ik het Genderplan met de commandanten en de Gender Focal Points (GFP). Dit zijn militairen die bij aanvang van hun missie een week Gender Training kregen en daarna in hun eigen sector/bataljon het aandachtsgebied Gender kregen toebedeeld. In de verschillende sectoren waren ongeveer 175 militairen als GFP werkzaam. Zij waren de ogen en oren in het veld en moesten mede toezien op de uitvoering van het plan. Het is belangrijk om te weten dat in bepaalde gebieden waar wij werkten, vanwege de religieuze achtergrond van de bevolking, vrouwen alleen maar met vrouwen kunnen praten en mannen met mannen. Natuurlijk kun je meestal als man/vrouw met iedereen een praatje maken, maar om echt achter informatie te komen en te weten te komen waar de behoeften van de bevolking liggen, is het belangrijk dat je zowel vrouwen als mannen beschikbaar hebt en deze daar waar mogelijk kunt inzetten.

Majoor Maria Donk, omringd door jeugd tijdens een bezoek aan een scoutingdag

Ons gebied in Zuid-Libanon bestaat uit de Sector West, Oost en Commander Reserve. Tijdens het bezoeken van de eenheden bezocht ik de vrouwelijke militairen in een zogenaamde Meet & Greet. De VN wil naar meer vrouwen in een missie, wat betekent dat er moet worden gezorgd voor een goed woon- en leefklimaat. Tijdens deze bijeenkomsten kreeg ik de informatie dat vanwege de toename van vrouwen in de missie, er aangaande de infrastructuur op de kampen nog veel verbeterd moest worden, zodoende werd er voor de aankomende drie jaar een nieuw plan gemaakt.

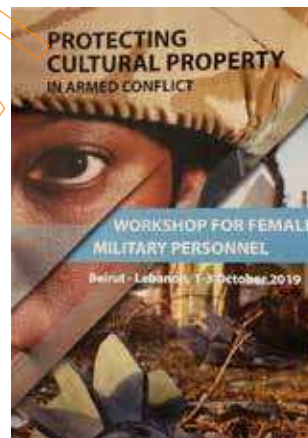
Manner, participation, protection

Elke morgen sloot ik aan bij de vergadering met de Force Commander. Verder bestonden de dagen uit vergaderingen met de secties waarin we evenementen met een gender-focus afstemden en het geven van briefings en trainingen over gender aan VN-staf en militairen. De inhoud ging over zaken ten aanzien van gewenste manier (omgangsvormen), participation (participatie) en protection (bescherming) van vrouwen. Daarnaast werd er voorlichting gegeven op de VN-schepen van de Maritime Force in de haven van Beiroet. Libanon is de enige VN-missie met VN-schepen. Ik ging regelmatig mee op patrouilles, liep mee met markt wandelingen en bezocht kookcursussen in dorpen, scoutingdagen en evenementen zoals de Marathon van Beiroet. Dit om in contact te komen met de bevolking en

in het bijzonder met vrouwen en kinderen. Samen met de sectoren in de missie hebben we een cursus communicatie en gender gegeven aan de vrouwelijke militairen van de Lebanese Armed Forces (LAF).

Verrassend was de driedaagse workshop van UNESCO in Beiroet en Tyre waaraan ik kon deelnemen. Het ging om een cursus voor vrouwelijke militairen afkomstig uit Irak, Jordanië,

Syrië, LAF en UNIFIL. Doel was een inhaalslag te maken om ook vrouwen deel te laten nemen aan de bescherming van nationaal erfgoed.

Pluim

Voor mij was deze missie er een met veel uitdagingen. Thuis ging het ook goed; mijn zoon van vijftien verbleef bij mijn ex-man. Boven-

dien had ik de mogelijkheid een paar keer naar huis te gaan. Ik was door Bureau Individuele Uitzending (BIU) uitgezonden en werd door het bureau goed ondersteund. Wie ook een grote pluim verdienen, zijn onze geweldige collega's van de Brigade Buitenland Missies (BBM). Altijd even contact, een kaartje of zomaar een kleine verrassing die werd opgestuurd; hetzelfde geldt voor mijn eigen afdeling bij Staf CKMar, waar ik nu de functie van casecoördinator vervul. Terugkijkend op deze missie kan ik alleen maar zeggen dat het een geweldige, leerzame tijd is geweest. Ik kijk uit naar een volgende missie!

Veteranendag 2020: bescheiden, doch niet minder indrukwekkend

Veel evenementen zijn dit jaar vanwege de coronacrisis versoberd of afgelast. Ook de 16e Nederlandse Veteranendag kreeg een ander concept: geen medaille-uitreiking op het Binnenhof, geen feestelijke parade door het centrum van Den Haag, geen 'fly past' en geen happening op het Malieveld. Het publiek om de veteranen te eren en te waarderen bleef thuis. Dit jaar was alles anders. | Door: Frans Meijer

De Nederlandse Veteranendag (NLVD) is een nationaal evenement waarop heel Nederland een eerbetoon brengt aan de ruim 100.000 veteranen die zich vanaf de Tweede Wereldoorlog tot en met de missies van nu, hebben ingezet in dienst van de vrede. De dag wordt georganiseerd door het Nationaal Comité Veteranendag en vindt centraal plaats in Den Haag en regionaal in veel gemeenten. Voor SMC begint 'Den Haag' in principe al in februari: SMC-coördinator Cees van Ingen roept SMC-veteranen op zich aan te melden voor het defilé (lopend of in

een historisch voertuig) of voor een tribuneplaats langs de route van het defilé. Tegelijkertijd gaat het SMC-bestuur op zoek naar veteranen voor specifieke functies en SMC'ers voor een genodigd plaatsje om de opening in de Ridderzaal en de medaille-uitreiking op het Binnenhof bij te wonen. Menig KMar-veteraan had zich reeds een nieuw veteranenkostuum – waarvan de KMar 300 euro voor haar rekening nam – laten aanmeten. Maar het pak bleef in de kast: Nederland zat op zaterdag 27 juni 2020 massaal voor de televisie.

Trots

De eerste beelden met betrekking tot de NLVD zagen we op die 27e juni in 'Goedemorgen Nederland' op NPO1. Met de woorden: "We mogen trots zijn op onze veteranen, de mannen en vrouwen die strijden voor onze vrijheid, nu en in het verleden", opende presentatrice Maaïke Timmerman het item Veteranendag. Aan tafel zaten oud-commandant der Landstrijdkrachten, Mart de Kruif, en Henk Krol (met witte anjer) van de Partij voor de Toekomst. Zij blikten terug op hun ervaringen met veteranen, waarna Dennis Kroon, een van de

geselecteerde veteranen, vanuit de Ridderzaal vertelde over zijn uitzendingen naar achtereenvolgens Bosnië, Afghanistan en Irak. "De uitzending naar Irak was de meest heftige", vertelde Dennis. "We zijn daar een collega van de marechaussee verloren, Jeroen Severs, terwijl een aantal andere collega's er flink gewond is geraakt." Ondanks dat is de uitzending naar Irak vanwege de saamhorigheid, kameraadschap en het 'er voor elkaar zijn' na zo'n heftige gebeurtenis, de meest dierbare voor Dennis.

Veteranenvlag

De beelden van de presentatie van de Veteranenvlag waren een dag eerder in

foto: Richard Tooi

Bronbeek, het saxofoonkwartet van het Orkest KMar

Den Haag opgenomen. We zagen een leeg Malieveld waarop tien veteranen met een kleine vlaggenparade de nieuwe Veteranenvlag presenteerden. Veteranen-shopmanager Soraya van Weereld voerde het bevel en hees de vlag in top. De vlag is ontworpen door veteraan Edo van den Berg. Op www.veteranenshop.nl staat te lezen wat de doelstelling en de betekenis van de vlag is. Het veteranenitem in 'Goedemorgen Nederland' sloot af met beelden over de moslimenclave Srebrenica in voormalig Joegoslavië. Op 11 juli was het 25 jaar geleden dat deze *safe area* in handen van de Serven viel, gevolgd door de grootste massamoord sedert de Tweede Wereldoorlog. De Kruif daarover: "Nederland was toen zeer naïef met vredesoperaties. De val van Srebrenica heeft wel geleid tot de Veteranenwet en het regeringsstandpunt dat er geen militair de poort uitgaat zonder voldoende slagkracht."

In de Ridderzaal

Rond 12.45 uur keek Nederland in de stuiters van NOS-journaalicoon Astrid Kerseboom. Zij praatte op NPO1 een uur lang de ceremonie in de Ridderzaal aan elkaar. Heden en verleden passeerden de revue. Naast aandacht voor de missies van dit moment, het vernoemen van bruggen en viaducten naar omgekomen Nederlandse militairen en de Invictus Games, kreeg ook de 103-jarige veteraan, Paul Moerman, het woord.

Daarna arriveerde per auto en tot verrassing van velen, koning Willem-Alexander, om zich bij de autoriteiten in de Ridderzaal te voegen. De ceremonie in de Ridderzaal begon met een rechtstreekse uitzending van een optreden van de

Marinierskapel op een leeg Malieveld. Ondertussen zagen we vier veteranen over een lege defileerplaats naar het Binnenhof marcheren, afgewisseld met beelden van vorige veteranendagen. Dit was allemaal via een groot beeldscherm in de Ridderzaal te zien. Naast de aandacht voor de veteranen werd ook stilgestaan bij de mannen en vrouwen die alles geven en gegeven hebben om het coronavirus te bestrijden. Zo zwenkte de camera naar het Evoluon in Eindhoven waar die bikkels stonden opgesteld: artsen, verpleegkundigen, brandweer, politie, vakkenvullers enzovoort, allemaal mensen die eropuit moesten toen anderen thuiswerkten. Zij werden toegesproken door John Jorritsma, burgemeester van Eindhoven, en via een aubade in het zonnetje gezet.

Terug naar de Ridderzaal, waar telkens een veteraan op zijn/haar missie inging, voorafgegaan of gevolgd door een bevolgen toespraak van minister van Defensie, Ank Bijleveld, en de toespraak van minister-president Mark Rutte, alsmede door zang van achtereenvolgens Loes Haverkort, Valéry van Gorp en de Haagse band Di-rect met de toepasselijke song 'Soldier on'. Opperwachtmeester der cavalerie, Dennis Kroon, bracht het lied 'It's probably me' ten gehore. Het lied zong hij ook in Irak tijdens de ceremonie van een omgekomen collega.

Opa Fockens

Een van de vijf veteranen die lijfelijk in de Ridderzaal aanwezig waren, was de 95-jarige Hendrik Fockens uit Ede, oud-adjudant der infanterie. Fockens ging in 1946 op 20-jarige leeftijd met zijn uitzending naar Nederlands-Indië het avontuur aan en keerde in 1951 in Nederland terug. Afghanistanveteraan Daniël Stephan Jansen is zijn kleinzoon en in de rang van wachtmeester der 1e klasse werkzaam als *junior collator* bij het Landelijk Tactische Commando van de KMar. Hij is op dit moment gestationeerd bij het Frontex-kantoor in Piraeus. Vanuit Griekenland sprak hij via een beeldscherm zijn opa bemoedigend toe. Fockens is zijn voortdurende inspiratiebron, in het bijzonder om militair bij de Koninklijke Marechaussee te worden en in het algemeen om door te zetten. Het aanbevelenswaardige verhaal van opa Fockens is

Presentatie van de nieuwe Veteranenvlag

te lezen via www.veteranendag.nl/verhaal/na-de-oorlog-was-er-helemaal-niks-alles-was-kapot/.

Bronbeek

Ook het tehuis voor veteranen Bronbeek kwam in beeld. We zagen bewoners keurig op rij voor 'hun huis' zitten, terwijl het saxofoonkwartet van het Orkest KMar speelde en staatssecretaris Barbara Visser de bewoners toesprak. Zij memoereerde aan de bijzondere tijd waarin we leven en de invloed die dat ook op de veteranen in Bronbeek heeft. Aan het einde van haar toespraak reikte zij – samen met de inspecteur-generaal der Krijgsmacht – de witte anjer, symbool van toewijding en doorzettingsvermogen uit.

Tot slot

Om 13.45 uur beëindigde Astrid Kerseboom de tv-uitzending, waarna radio- en televisiezenders de hele dag door aandacht besteedden aan de NLVD. Verder organiseerden Veteranenshop en Stichting Unit Victor NLD, in samenwerking met Rodi On Tour, om 16.00 uur een spraakmakend webinar. Ruim vierhonderd veteranen namen deel aan dit online Veteranendagevenement.

Het evenement terugkijken kan via https://www.youtube.com/watch?v=JCinJEmk_No&app=desktop. of scan de QR-code

foto: Richard Tooi

Bronbeekveteranen beleven Nederlandse Veteranendag in Arnhem

Multifunctioneel lesgebouw opgeleverd

De hoofdingang van het lesgebouw ligt aan het Square en is voorzien van schuifdeuren. Op de muur is groot 46 geschilderd, wat refereert aan het oude gebouw 46 (bibliotheek/oude manschappenkantine) dat voorheen op die plaats stond

In de Nieuwsbrief van het Project KWIII/FvB-kazerne van juli 2020 meldt kapitein b.d. Karel van Dijk, projectadviseur Renovatie / Nieuwbouw OTCKMar, dat het nieuwe lesgebouw formeel is opgeleverd en op 23 september officieel wordt geopend. In die Nieuwsbrief neemt hij de lezer mee door het gebouw met foto's en een korte tekst. Marechaussee Contact wil u deze impressie van dit prachtige gebouw niet onthouden.

De parkeerkelder heeft plaats voor 214 auto's met een apart deel voor motoren en fietsen

Het vooranzicht van het lesgebouw met onder vier in- en uitgangen naar de ondergrondse parkeergelegenheid. Boven het maaiveld het drie verdiepingen tellende gebouw voorzien van een gevelschem. Op de foto is de omgeving nog kaal, inmiddels is het groengekleurd door het ingezaaide gras

Het atrium is een mooie, grote open ruimte met van iedere etage en vanaf iedere locatie een andere invalshoek

De bibliotheek kent twee verdiepingen met op de begane grond de uitgifte- en inname (info)balie. Hierachter is de moswand een eyecatcher voor de ruimte. Verder zijn er zitjes om tijdschriften, kranten of boeken te lezen. Op de 1e etage staan de boeken in de schappen

In het gebouw zijn diverse trappen, zoals in-pandig bij de bibliotheek en bij het Open Leer Centrum tussen de begane grond en de eerste etage. Er is een grote trap bij de entree naar de eerste etage en ook bij de vides zijn trappen. In het gebouw is ook een lift

Het Open Leer Centrum is o.a. een ontmoetingsplek voor de leerlingen. Het bestaat uit twee verdiepingen met studieplekken, werkplekken en syndicaalruimten

De galerijen hebben een glazen balustrade, die een prachtige toevoeging geeft aan de uitstraling. Op de 1e etage staan tafels en stoelen voor besprekingen; de zitjes op de 2e etage kunnen gebruikt worden als flexwerkplek

De leslokalen zijn ingericht voor 20 leerlingen en een instructeur

In het gebouw zijn vier vergaderruimten, voorzien van een verrijdbaar 75 inch scherm met Apple TV en Mulan-aansluiting

1962, marechaussee-
patrouille voor de
politiepost Mokmer
in Biak; (vlnr)
mar2 Jaap Lopers,
wvr Piet Spee,
mar2 Kees Stam en
mar2 Hennie Reehuis

Wachtmeester Spee naar Nieuw-Guinea

Begin 1962 worden naast militairen van landmacht, luchtmacht en marine/mariniers ook manschappen van de Koninklijke Marechaussee aangewezen voor uitzending naar Nederlands Nieuw-Guinea. Beroepspersoneel, bij voorkeur ongehuwd, maar ook 24 dienstplichtigen van lichte 61-5 worden op basis van vrijwilligheid geselecteerd voor uitzending. Een detachement van 40 marechaussees vertrekt per schip en/of vliegtuig waaronder de 30-jarige wachtmeester Piet Spee. | Door: Martin Aalbers

Inmiddels heeft Piet de gezegende leeftijd van 88 jaar bereikt. Ik ontmoet hem thuis in Grashoek, een dorp aan de zuidelijke rand van De Peel, waar Piet al sinds zijn geboorte woont. Door de oorlog kan hij maar zes van de zeven klassen lagere school afmaken. Thuis is het geen vetpot en in zijn jonge jaren moet er gewerkt worden bij boeren en tuinders in de omgeving van Grashoek. Door omstandigheden heeft hij nooit een vak kunnen leren en hij beseft dat hij zo niet verder komt. Piet loopt in 1951 de rijkspolitiepost in Helden-Panningen binnen en informeert naar de mogelijkheid om politieagent te worden. Echter, hij was te jong en krijgt de raad eerst zijn militaire dienstplicht te vervullen.

Dienstplicht

Op 11 november (de elfde van de elfde) begint het carnavalseizoen, maar niet voor Piet Spee want hij moet

zich die dag in 1952 voor zijn nummer melden bij het Regiment Limburgse Jagers in de Frederik Hendrikkazerne in Blerick (bij Venlo). Op 1 februari 1953, tijdens de Watersnoodramp, wordt de eenheid van Piet ingezet in Fijnaart, Klundert en Steenberg.

Aan de achterzijde van de kazerne bevindt zich ook de Brigade Venlo van de KMar. Als Piet daar de marechaussee ziet, gaan zijn gedachten naar die keer dat hij de politiepost in Helden-Panningen binnenliep. Hij trekt de stoute schoenen aan, loopt het brigadegebouw binnen en spreekt daar met adjudant-onderofficier J.A. Delissen. Ondanks dat Piet maar zes jaar lagere school heeft gehad, zorgt de adjudant ervoor dat hij in april 1953 wordt getest bij het Advies en Selectiecentrum 'Kamp Maaldrift' in Wassenaar. Het wachten op de uitslag duurt lang en Piet vraagt zich af of hij zijn droom om

marechaussee te worden maar moet vergeten. Op vrijdagmiddag 5 juni, inmiddels overgeplaatst naar Legerplaats Oirschot, heeft zijn pelotonscommandant een brief voor hem: Piet moet zich dezelfde dag nog melden op de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn. Eerst bij de foerier spullen inleveren, daarna wordt hij naar station Eindhoven gebracht.

Depot Koninklijke Marechaussee

Daar sta je dan om 20.00 uur op het stationsplein in Apeldoorn met je plunjebaal in het eerste grijs van de Limburgse Jagers. Met die zware plunjebaal in een autobus lijkt Piet geen optie; met de laatste dubbeltjes en stuivers van zijn soldij kan hij gelukkig net een taxirit betalen.

Wanneer hij een halfuur later de poort is binnengegaan, laat de wachtcommandant Piet naar het schooleskadron

begeleiden. Daar meldt hij zich bij wachtmeester Schepers. Rang en stand kent Piet wel, maar op zijn eerste woorden “de soldaat Spee meldt zich, sergeant” volgt meteen de reactie: “dat noemen wij bij de Koninklijke Marechaussee een wachtmeester, soldaat!” In het gebouw wordt gepoetst en geschrobd, maar ook gestudeerd. De wijze van optreden van de docenten wekt bij Piet direct een zodanige verbazing, dat de twijfel toeslaat over zijn keuze voor het Wapen.

De volgende dag heeft wachtmeester Tim van der Laan, sportinstructeur op de kazerne, weekenddienst. Wanneer de katholieken op zondag de eredienst zullen bijwonen buiten de kazernepoort, laat hij Piet de club afmarcheren naar de kerk. Na dit eerste weekend Apeldoorn wordt hij getransformeerd van soldaat Limburgse Jagers naar marechaussee der 4e klasse in het peloton van luitenant Te Paske, onder eskadronscommandant majoor E. Klomp.

Onder de bezielende vleugels van wachtmeester Van der Laan worden Piets sportprestaties naar een hoger niveau getild. Hij wint de Eskadronsveldloop en enkele maanden later ook de Kerstloop. Door Van der Laan, maar ook door wachtmeester Jordaan en adjudant-onderofficier Huib Lems, komt Piet via het hardlopen in de atletiek terecht. De basis voor zijn sportieve levensstijl is op de ‘KW III’ gelegd en dit blijft een belangrijk onderdeel in zijn verdere leven.

Naar de brigades

Na de opleiding wordt Piet als marechaussee der 2e klasse geplaatst in Gilze-Rijen en als marechaussee der 1e klasse in Hilvarenbeek. Het politiediploma AA wordt behaald; in 1958 gaat hij voor een jaar terug naar Apeldoorn voor de wachtmeesterkursus en wordt als jonge wachtmeester geplaatst bij Brigade Maastricht. Op 30 maart 1962 wordt Piet gevraagd naar het bureau van de districtscommandant te komen, gevestigd in hetzelfde gebouw als de brigade. Majoor E. Klomp informeert Piet over zijn aanstaande uitzending naar Nieuw-Guinea. Zes dagen later meldt de groep van

veertig marechaussees zich in Diemen bij Brigade Amsterdam. Wachtmeester der 1e klasse Van Rijn, een collega van Piet in Maastricht, heeft in Nunspeet met dienstplichtige marechaussees gewerkt en heeft daar goede ervaringen mee. Piet daarentegen heeft tot dat moment geen idee wat hij aan moet met dienstplichtige marechaussees op zijn aanstaande uitzending. De voorbereidingen verlopen voor spoedig en het eerste deel van het detachement vertrekt al op 18 april met Hr.Ms. Zuiderkruis, gevolgd door de tweede groep op 4 mei met het troepen transportschip ss Waterman. De derde groep, met Piet Spee, vertrekt op 12 juni per vliegtuig richting Nieuw-Guinea. Het detachement van Piet wordt gelegerd in Biak en bestaat uit acht beroeps (1x aoo, 1x ow, 6x wmr) en twaalf dienstplichtige marechaussees.

Nederlands Nieuw-Guinea

Eerder is in drie nummers van Marechaussee Contact in 2010 verslag gedaan over onder andere Piets belevenissen in Nieuw-Guinea. De alinea's hieronder in cursieve letters zijn daaruit overgenomen.

De aankomst in Biak op 22 juli was er eentje om niet gauw te vergeten. Tegen 12.00 uur bereikte het KMar-detachement, onder een hete tropenzon het Marinekamp Sorido. Snel werden de als voorlopig toegewezen legeringgebouwen opgezocht. Later betrokken de onderofficieren een bungalow net buiten de poort. De dienstplichtige marechaussees werden gehuisvest nabij het KMar-wachtgebouw. Met de komst van meer troepen werden de huisvestingsproblemen groter. De Genie

1962, mar2 Harrie Stapelvoort belast met toezicht op Indonesische infiltranten op weg naar het eiland Woendi

1962, eiland Woendi, de verblijfplaats van de gevangengenomen infiltranten

maakte overuren om nieuwe gebouwen op te zetten. Een tentenkamp bracht voorlopig uitkomst. Bepaald geen lolletje voor soldaten om daarin te verblijven bij zo'n tropisch klimaat. Toch heerste veelal een opgewekte stemming zoals Piet Spee zelf kon ervaren.

Na de eerste dag werd kennisgemaakt met enorme tropische regenbuien, die de ergste hitte, zij het voor even, verdreven. Voor de KMar werd het tijd het gezicht te laten zien via patrouilles en controles van militairen en militair verkeer. Dat de KMar in Biak was, verspreidde zich als een lopend vuurtje. Ongeveer honderd Papoea's werkten op en om het marinekamp. Al gauw merkten Piet Spee en zijn collega's met een sympathieke en intelligente bevolkingsgroep te doen te hebben. De meesten spraken redelijk Nederlands, want op de scholen in Biak werd ook onderwijs in het Nederlands gegeven. Na een week begon men al wat aan de warmte te wennen.

1962, verkeerscontrole

1962, Biak, marechauseepatrouille (vlnr: wmr Piet Spee en mar2 Jan Schilperoord) met een aantal jeugdige Papoea's

eerst geblinddoekt en in de handboeien geslagen worden voordat zij van boord konden worden gehaald. Bij de cellen aangekomen deed zich een onverwacht probleem voor. De handboeien waaraan de kapitein zat gekluisterd, waren met geen mogelijkheid los te krijgen. Dit lukte pas na het nodige 'gesleutel'. De eerste opdracht voor de volgende dag: inspectie functioneren handboeien.

Een dag later werden de Indonesiërs na verhoor weer teruggebracht naar het schip. Weer hetzelfde ritueel van blinddoeken en handen boeien. Nadat het tweetal weer zijn plek in het ruim van het schip had gevonden, konden de blinddoeken en de dit keer perfect functionerende handboeien af.

Piet Spee herinnert zich nog een opmerkelijk detail: "Je zou het tijdens een conflict of oorlog niet gauw van een tegenstander verwachten: de kapitein bedankte ons voor de zeer correcte behandeling. Plezierig te ervaren dat ook tijdens de omschreven omstandigheden de fatsoensnormen niet uit het oog werden verloren."

Tijdens het verblijf in Biak was de eerste helft van augustus 1962 een spannende en onzekere periode door de verscherping van het conflict tussen Nederland en Indonesië. Op 2 augustus klonk tegen middernacht het luchtalarm. Een angstaanjagend geluid door de duisternis van Biak. Wat was de reden? Was een 'vreemd' vliegtuig (Indonesisch) gesignaleerd? Infiltranten? Zelfs een KLM-vliegtuig op weg naar Melbourne in Australië moest de route wijzigen. Je kon er slechts naar gissen. Een paar uur later werd het alarm ingetrokken. Toch bleef dit alarm

als een soort grauwsliuier boven het eiland hangen.

Met de nieuwsvoorziening was het vrijkarig gesteld. Via een krakkemikkige radio waren nieuwsbulletins te beluisteren van de RONG (Radio Omroep Nieuw-Guinea). Hier werd men ook niet veel wijzer van. En de kranten uit Nederland waren vaak meer dan een week oud. Het voornaamste was dat de post van het thuisfront twee keer in de week – vaak in ruime mate – werd bezorgd.

Op de dag van het luchtalarm had Piet Spee tijdens een patrouille met de

Na de Indonesische onafhankelijkheid op 27 december 1949 legt president Soekarno direct een claim op Nederlands Nieuw-Guinea. De spanningen lopen op en in 1958 stuurt Nederland extra troepen naar het eiland. Indonesische infiltraties nemen toe en begin jaren 60 worden meer troepen gestuurd met een totale sterkte in juni 1962 van 9600 man. In het voorjaar van 1962 presenteert de Amerikaanse president Kennedy een plan dat voorziet in de overdracht van Nederlands Nieuw-Guinea. Onder internationale druk en door oorlogsdreiging ziet Nederland zich gedwongen op 15 augustus 1962 – na 302 jaar – Nieuw-Guinea af te staan aan de Verenigde Naties. Deze dragen het na een halfjaar over aan Indonesië.

In april 1952 worden 36 marechausees als 'Afdeling Koninklijke Marechaussee' ingedeeld bij de 'Landmacht Nieuw-Guinea' (LNG) voor MP-diensten. Bij deze afdeling wordt ook het Peloton MP ondergebracht dat tot 1952 MP-diensten binnen de Nederlandse eenheden had verricht. Op 1 maart 1955 wordt de LNG afgelost door de marine en gaan ook de marechausees naar huis.

In mei/juni 1962 arriveert de KMar opnieuw in Nieuw-Guinea met een sterkte van 40 man, weer onder de naam 'Afdeling Koninklijke Marechaussee' met brigades te Sorong, Biak en Hollandia-haven. Naast de MP-diensten wordt de afdeling ook ingezet voor het transport van de gevangengenomen Indonesische militairen. Na de overeenkomst van 15 augustus wordt de KMar belast met het toezicht op de reparatie van de Nederlandse troepen totdat het detachement – verdeeld over enkele vluchten – in november 1962 in Nederland terugkeert.

Eenvoudig ging het niet. Een benauwde warmte, zoals in Nederland als een onweer op komst was.

Op 29 juli stond voor Piet een middagpatrouille op het programma, samen met zijn dienstplichtige collega's Fred Spronk (chauffeur) en Ad Smulders. Voornaamste opdracht was het ophalen van twee Indonesische infiltranten om te worden verhoord door de Militaire Inlichtingen Dienst. Het tweetal had zich in de omgeving van Sorong aan Nederlandse troepen overgegeven. De Indonesiërs bevonden zich aan boord van het schip Luninger dat lag afgemeerd in de haven van Biak. Het betrof een kapitein en een sergeant-majoor. De kapitein bleek een vriendelijke man, die uitstekend Nederlands sprak en bovendien goed op de hoogte was van onze rangen, waarmee hij ons ook aansprak. Zijn metgezel was een ander type. Hij keurde ons geen blik waardig en bleef stuurs voor zich uitstaren. In overeenstemming met de instructies moesten de Indonesiërs

dienstplichtige marechaussees Fred Spronk (chauffeur) en Kees Stam een bezoek gebracht aan een waarnemerpost van de Luchtdoelartillerie op grote hoogte in de bush. De uitkijkpost werd bemand door een dienstplichtige korporaal en twee soldaten. Zij verrichtten op hun eenzame post lange diensten, om de beurt turend naar de tropenhemel, op zoek naar een onzichtbare vijand. De Nederlandse strijdkrachten in Nieuw-Guinea bestonden voor een groot deel uit dienstplichtigen, die vaak onder uiterst moeilijke omstandigheden zich uitstekend van hun taak hebben gekweten. Vooral de militairen van landmacht en marine, op hun posten in de Vogelkop en Sorong, die regelmatig te maken kregen met het droppen van para's door transportvliegtuigen.

Later bleek dat Indonesië begin augustus bezig was met het samenstellen van een invasievloot. Als sterkte werden getallen genoemd van tenminste 14.000 tot 27.000 man. Deze aanvalsvloot was uitgerust met de modernste wapens en vertrok op 14 augustus, begeleid door Russische onderzeeboten vanuit de Molukken naar Nieuw-Guinea voor het uitvoeren van de operatie Djawjawidjaja. Hoofddoel van deze operatie was de verovering van Biak en vervolgens Sorong en Hollandia. Commandant Strijdkrachten in Nieuw-Guinea kon hier slechts 10.000 man en veel minder schepen en vliegtuigen tegenover stellen, bovendien ook nog over geheel Nieuw-Guinea verspreid. Pas toen de onderhandelingen op het Hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York voor Indonesië een gunstig verloop kregen, werd de aanvalsvloot teruggeroepen. Waarschijnlijk is hiermee een catastrofe voorkomen. Nederland zwichtte voor de sterke overmacht. "Soekarno krijgt zijn zin!" kopten de Nederlandse kranten.

Nu het conflict tussen Indonesië en Nederland was beëindigd, betekende dit niet dat we over een paar weken weer thuis zouden zijn. Dat zou nog bijna drie maanden duren. Er was voor de marechaussee nog genoeg werk. 16 augustus stond in het teken van de ondertekening van het akkoord. In

verband met verwachte moeilijkheden tussen Papoea's, werd samen met de Papoea-politie een intensieve patrouillegang ingezet. Echte moeilijkheden bleven uit. Alleen zwaar teleurgestelde Papoea's, die dit niet onder stoelen of banken staken. Maar over het algemeen leek er berusting in het lot wat hun boven het hoofd hing.

Op 10 november 1962 om 08.05 uur zet de groep weer voet op Nederlandse bodem. Piet: "Onderaan de vliegtuigtrap werden we allen persoonlijk begroet door commandant Koninklijke Marechaussee brigade-generaal O.A. Kaub, wat bijzonder werd gewaardeerd."

De uitzending heeft vijf maanden geduurd, waarvan zes weken reizen: de heenreis van Schiphol naar Curaçao, twee weken verblijf op Marinebasis Parera bij Willemstad, met Hr. Ms. Zuiderkruis door het Panamakanaal en via Pearl Harbour naar Nieuw-Guinea. De terugreis daarentegen per vliegtuig duurde slechts 25 uur. Het detachement is bijna vier maanden in Biak geweest. Een roerige periode die veel indruk op Piet heeft gemaakt. "Je leert daar met weinig tevreden te zijn. We moesten veel improviseren, want er was heel weinig. Het ziekenhuis bijvoorbeeld, dat heette heel deftig het Gouvernementshospitaal, maar was niet meer dan een paar nissenhutten."

Terug in Nederland

Piet gaat terug naar Brigade Maastricht, maar niet voor lang. Siebengewald wordt in 1964 zijn volgende post, totdat de brigade in september 1965 wordt opgeheven en hij naar Venlo gaat. In 1972 wordt Piet bevorderd tot opperwachtmeester en van 1973 tot 1976 wordt hij als plaatsvervangend brigadecommandant in Venray geplaatst. In 1980 wordt hij als adjudant-onderofficier hoofd van de afdeling Grensbewaking in Venlo, verantwoordelijk voor de doorlaatposten NS-station Venlo en Autoweg E34. "Een boeiende en afwisselende loopbaan."

Op de valreep heeft Piet nog de aanzet gegeven tot automatisering bij de marechaussee. Tot in de jaren 1980 was de

typemachine en het carbonpapier gemeengoed. Vooruitstrevend als Piet is, plaatst hij in 1984 voor eigen rekening een tekstverwerker op kantoor. Het werk wordt daardoor zo vergemakkelijkt dat zelfs de 'hoge heren' in Den Haag in de gaten krijgen dat ook bij de marechaussee niet aan automatisering te ontkomen valt. Als van rijkswege de eerste tekstverwerkers beschikbaar worden gesteld, is Venlo de eerste brigade die er een krijgt toegewezen.

Op 1 januari 1987 gaat Piet met leeftijdonslag. Hij had nooit kunnen bedenken, dat hij op 31 december 1986 aan de achterzijde het terrein zou verlaten, waar hij 34 jaar eerder als dienstplichtig soldaat van de Limburgse Jagers de poort van de Frederik Hendrikkazerne binnenging.

2020, Piet Spee

Na zijn dienstverlating legt Piet zich toe op zijn groentetuin, zijn konijnen en zijn grote liefhebberij: de atletiek. Piet is een geoefend langeafstandloper. Hij gaat zich meer inzetten voor de plaatselijke voetbalclub en wordt correspondent. De politiek had al langer zijn interesse en in december 2017 is hij de oudste op de CDA-kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen in de gemeente Peel en Maas, waar elf dorpen onder vallen, waaronder Grashoek.

Wanneer in 2001 de dienstplichtigen die op Biak gelegerd waren, op kasteel De Berckt in Baarlo een reünie houden, wordt Piet Spee als 'een van hen' uitgenodigd. Dat heeft Piet zeer op prijs gesteld. Tijdens onze ontmoeting ben ik aangenaam verrast van en door Piets vitaliteit. Namen, data, plaatsnamen, gebeurtenissen, dit alles schudt hij zo uit zijn mouw. Op wat kleine fysieke probleempjes na, die geen naam mogen hebben, gaat het deze 88-jarige SMC'er goed. Namens de redactie nog vele jaren in goede gezondheid toegewenst!

Reünie 'Boerma-Plaizier / MP III'

jes. Prachtig." Mevrouw Riek Leiwakabessy, weduwe van de vorig jaar overleden veteraan Jan Leiwakabessy, was thuis in Vught toen Gerrit haar belde. "Dat werd best wel een emotioneel gesprek", aldus Gerrit. Later vertelde ze: "Ik mis mijn man heel erg. We leven nu in een vervelende tijd met deze corona. Je kunt nergens heen. Als ik me lekker had gevoeld, was ik zeker naar de reünie in Bronbeek gekomen." Zij vertelde dankbaar te zijn voor het gesprek met Gerrit. Jan Leiwakabessy steunde SMC vaak bij kransleggingen (de laatste keer tijdens de Veteranendag KMar in 2018) en deelname in allerlei SMC-detachementen. Hij was een gezien persoon.

I Door Frans Meijer

Wie had vorig jaar kunnen denken dat de traditionele reünie van onze Indië-veteranen op Landgoed Bronbeek dit jaar aan een zijden draadje zou hangen? Vanwege het coronavirus ging ook Landgoed Bronbeek op slot waarmee de 'Reünie Boerma-Plaizier / MP III' van 25 juni 2020 op losse schroeven stond.

Na versoepeling van de maatregelen ging de deur van het Koninklijk Tehuis voor Oud-militairen, Museum Bronbeek (KTOMMB) in Arnhem op 1 juli op een kier en kon er op 29 juli met een kleine delegatie alsnog een waardige bijeenkomst plaatsvinden.

De Reünie Boerma-Plaizier / MP III vindt reeds tientallen jaren plaats op Landgoed Bronbeek. Ooit kende de reünie meer dan 400 deelnemers; vorig jaar waren dat er nog 44, inclusief partners, familieleden en andere genodigden. Vanwege corona

waren het er dit jaar slechts 10. In april viel reeds het besluit dat de reünie vanwege de opgelegde coronamaatregelen niet kon doorgaan. De kranslegging bij het Indië-monument ter nagedachtenis aan de overleden veteranen heeft echter nog nooit ontbroken en zou dat ook nu niet. Onder aanvoering van Gerrit Reloe, voorzitter van Reünievereniging Marechaussee Contact, werd snel een alternatief bedacht: een kranslegging op 20 mei op Landgoed Bronbeek, hiervan een video maken en deze op 25 juni op de SMC-website plaatsen. Het verslag van de kranslegging zou dan in het juni-nummer van dit blad gepubliceerd kunnen worden. Echter... Bronbeek ging volledig in lockdown.

Telefoontje

We konden onze veteranen of familieleden echter niet zomaar vergeten op 25 juni. Dus kwam er een lijst met namen van veteranen of familieleden die de laatste drie jaar de reünie hadden bezocht. Dat waren er dertig. Om aan te geven dat er op 25 juni wel degelijk aan hen zou worden gedacht, werden enkele veteranen verrast met een telefoontje van Gerrit Reloe of van voormalig SMC-voorzitter Jack Vlaming, om te vertellen dat er ondanks de beperkende maatregelen aan hen werd gedacht en dat SMC zeer met hen begaan was. Dat viel bij de gebelde veteranen in goede aarde. Gerrit Reloe: "Neem nou veteraan Roel Dijkstra, 92 jaar, uit Nunspeet. Wat een levensvreugde heeft deze man. Hij vertelde over zijn vrijwilligerswerk en over zijn hobby's, alsmede over zijn vele fietstocht-

Kranslegging op woensdag 29 juli

Naast de SMC-bestuursdelegatie waren deze dag aanwezig Jack Vlaming, wijkopperwachtmeester Mark Peters, hoornblazer Jasper Esselink en videodeskundige Daniëlle Reloe. Commandant KTOMMB was gehouden aan het maximum van tien personen. Het was rond 11.00 uur dan ook ongewoon stil op Bronbeek. Ter nagedachtenis aan alle overledenen, inclusief de zestig veteranen die in Nederlands-Indië om het leven kwamen, legden de Bronbeek-bewoners en KMar-veteranen Joop Nijhof en Bol Kerrebijn de SMC-krans bij het monument. Tijdens de ceremonie speelde de hoornblazer het signaal Taptoe en na de minuut stilte het signaal Voorwaarts, gevolgd door het signaal Wilhelmus. Gerrit Reloe hees de Nederlandse driekleur weer in top, waarna het kleine gezelschap nog lang bleef napraten.

De video-opname is te bekijken via www.marechausseecontact.nl of scan de QR-code.

Onderstaand de namen van de Indiëgangers (of de partner) die – voor zover bij SMC bekend – het afgelopen jaar zijn overleden.

- Dhr. N.W. Gijzen	- Dhr. H. Bosma
- Dhr. P. Appel	- Dhr. P. Brouwer
- Dhr. A. van Berkel	- Dhr. P.H. Crijnen
- Dhr. J. Leiwakabessy	- Dhr. A.C.M. van de Linden
- Mevr. C.H. Vader-van Empelen	- Dhr. J.G. Neele
- Mevr. A. van Veen-Kuijper	- Mevr. E.H. Simonetti-Ganzeboom
- Dhr. W. van de Veer	- Dhr. M.G. van Eijs
- Dhr. K. Ton	- Mevr. A. Schoonderwoerd-Struys
- Dhr. H. Kroon	

Gerrit Reloe telefonisch in gesprek

Riek Leiwakabessy

Van mode naar marechaussee

Evelien (37) verruilde haar baan in de New Yorkse modewereld voor een functie bij een bank. Maar als alleenstaande moeder van vier kinderen wilde ze meer dan alleen bezig zijn met geld. Daarom ging ze naast haar baan in de financiële sector deeltijd aan de slag als reservist bij de Koninklijke Marechaussee. Inmiddels werkt ze als reservist én burgermedewerker fulltime bij Defensie.

Waarom Defensie?

“Tijdens mijn loopbaan bij de bank ging het me na verloop van tijd tegenstaan dat ik constant met geld bezig was. Ik wilde terug naar mijn kernwaarden: integriteit en rechtvaardigheid. Een veilige en mooie wereld garanderen voor mijn kinderen, dáár wilde ik me hard voor maken. Ik besloot na mijn baan in de financiële sector aan de slag te gaan als reservist bij de Marechaussee. Daar voelde ik me zo op m'n plek, dat ik nu fulltime bij Defensie werk.”

Wat doe je als reservist?

“Ik ben aangesteld als Reservist Specifieke Deskundigheid. Deze ‘soort’ reservist levert specifieke kennis waar binnen Defensie behoefte aan is. Mijn deskundigheid is verandermanagement. Verandering in goede banen leiden is mijn ding. Daarbij coördineer ik opleidingen, veranderingen en communicatie rondom de implementatie van nieuwe manieren van werken en ondersteunende systemen. Ik denk dat het

me goed afgaat omdat ik zelf veel veranderingen heb meegemaakt, zowel privé als qua werk.”

Wat doe je daarnaast bij Defensie?

“Sinds 1 maart werk ik de helft van de week als burgermedewerker. Ik vervul de functie Junior Stafadviseur Informatievoorziening voor Pi-NL, de Passagiersinformatie-eenheid Nederland. Ook hier houd ik me bezig met het samenbrengen van vraag en aanbod. Ik ben eigenlijk altijd de schakel; de schakel tussen een eenheid en de partij die daarvoor de IT [informatie technologie, red.] levert, bijvoorbeeld. Ik analyseer de behoefte en kijk wat er nodig is aan technische ondersteuning om het werk zo goed mogelijk uit te voeren. Vervolgens probeer ik dat te regelen.”

Hoe wil je nog groeien?

“Toen ik startte als reservist heb ik een algemene militaire opleiding voor reservisten gevolgd, maar ik wil het liefst nog veel meer leren. Een opleiding om mijn IT-kennis verder te ontwikkelen, zodat ik daar nog beter op kan inspelen, staat hoog op mijn lijstje. En ik wil graag naar de Koninklijke Militaire Academie om opgeleid te worden tot officier. Daarnaast zit ik in de selectie voor het CIOR WK Militaire Vijfkamp.

Het zou leuk zijn als we de winst bin-nenslepen natuurlijk.”

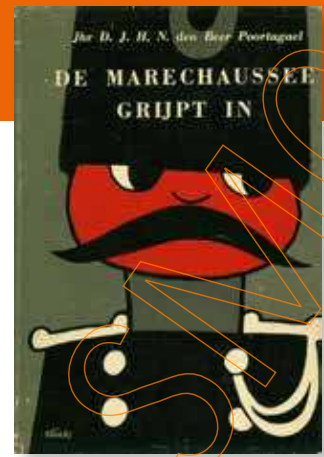
Het WK Militaire Vijfkamp! Hoe ben je daar terechtgekomen?

“Ik dacht: hoe zorg ik ervoor dat ik mijn militaire kennis niet verlies op kantoor? Meetraineren voor de selectie van het WK Militaire Vijfkamp leek me een ideale oplossing. Van tevoren denk je als je op een hindernisbaan over een muur van bijna twee meter moet klimmen alleen maar: ‘oh god’. Maar je moet visualiseren dat je gaat en dat het gaat lukken. En uiteindelijk lukt het ook. Dat maakt weer die link naar mijn werk; ik moet constant voor ogen hebben hoe een verandering eruit komt te zien en daar ook echt in geloven. Alleen dan heeft een plan kans van slagen.”

Wat heb je tot nu toe bij Defensie geleerd?

“Dat je veel meer kunt dan je van tevoren denkt. Een eindmars, met zware bepakking lopen. Je denkt: ‘ik kan niet meer’. Maar je kunt wél. De verbondenheid met collega's is heel belangrijk en bijzonder. Je helpt elkaar naar de eindstreep. Ik heb het gevoel dat ik niet alleen professioneel, maar ook als mens ben gegroeid. En dat maakt dat ik hier niet meer weg wil.”

Dit artikel en foto zijn gepubliceerd op www.werkenbijdefensie.nl. Met toestemming van DOSCO/DCPL/Afdeling Arbeidscommunicatie en adjudant Evelien overgenomen door de redactie van Marechaussee Contact.

En nu maar slaan burgemeester

Branden deed het in die tijd allerwege. Waren het geen huizen, dan brandde het veen, de hei of het bos. Dan kwam de Maréchaussee in actie. Met grote takken gewapend, trok men op het vuur af, aanwezige burgers werden gerequireerd en dan was het maar slaan of je leven er vanaf hing. Dikwijls ben ik zelf ook koolzwart en met blaren op m'n handen thuis gekomen.

Eens op een middag woedde er een geduchte heidebrand in de gemeente A. Het liet zich aanzien, dat kostbare bossen het slachtoffer zouden worden van de laaiende vuurzee, die gedreven door de wind, zich snel verplaatste. Heel toevallig kwam ik te paard langs. Ik bond het dier op een veilige plaats aan een boom en ging eens zien, wat ik kon doen.

Er waren enkele maréchaussées van een nabije brigade, die zich reeds geducht weerden en ook enkele burgers hadden gerequireerd. Maar ik zag wel dat als we niet zouden tegenbranden de bossen er zeker aan zouden gaan. Doch voor tegenbranden hadden we te weinig mensen en daarom begaf ik me

naar het nabije fietspad, waar meerdere nieuwsgierigen stonden te kijken. Sommigen, die in de gaten kregen wat hen boven het hoofd hing, reden vlug verder, maar toch kon ik er een zestal requireren, die wel schoorvoetend, maar toch daadwerkelijk aan het blussingswerk deelnamen. Maar één wielrijder verroerde geen vin en bleef met z'n armen op het stuur zeer geïnteresseerd toekijken. Ik zei: "Kom meneer, zou u ook niet een handje helpen?" De meneer wendde z'n gelaat naar mij, bleef met z'n armen op het stuur hangen en antwoordde: "Ik ben de burgemeester."

Nu zal men wellicht verwonderd zijn, dat ik die burgemeester niet kende, want een der taken van een districtscommandant is de burgemeesters in zijn ressort te bezoeken en politie-aangelegenheden van de gemeente met hen te bespreken. Mijn voorganger had me echter voor deze burgemeester gewaarschuwd, waartegen hij had moeten optreden.

Vrijstellingen van militaire dienst tijdens de mobilisatie gedurende de eerste wereldoorlog werden afhankelijk gesteld van het aantal en de kwaliteit van de hammen, die in de burgemeesterswoning werden binnengebracht. Dit wekte het ongenoegen op van gedupeerden, die hetzij geen hammen hadden om aan te bieden, hetzij deze handelwijze niet oirbaar achtten. Een klacht werd tegen deze burgemeester ingebracht en mijn voorganger kreeg de opdracht deze te onderzoeken. Het gevolg hiervan was, dat de burgemeester op zekere dag vanaf de pui van het gemeentehuis bekendmaakte, dat voortaan geen hammen en dergelijke vleessoorten

meer door hem zouden worden geaccepteerd. De mentaliteit van deze burgemeester kennende, had ik mij niet gehaast hem een bezoek te brengen en was hij mij dus persoonlijk onbekend.

Nu mag van het hoofd van een gemeente niet gevergd worden dat hij bij iedere heide- of bosbrand daadwerkelijk aan het blussingswerk deelneemt, hoewel hij daar niet minder om geweest zou zijn, doch deze lamledige houding bracht mij ertoe hem in duidelijk Nederlands te vertellen hoe ik daarover dacht. Ten slotte vorderde ik zijn hulp van hem, waaraan hij aanvankelijk niet wilde voldoen. Eerst nadat ik dreigde proces-verbaal tegen hem op te maken, ging hij schoorvoetend de hei in. Ik liet hem door een maréchaussée een tak geven en daar had ik eindelijk de burgemeester aan het slaan. Zodra zijn gemeenteamttenaren zagen, dat de burgemeester zelf meedeed en van hun verbazing bekomen waren, werkten zij met verdubbelde ijver. Ik durfde toen tegen te branden en de bossen werden gered.

Voor velen, die nooit een heidebrand hebben gezien of meegedaan aan de blussing daarvan is het wellicht interessant te weten, wat dat tegenbranden eigenlijk inhoudt en hoe het wordt uitgevoerd. Op enige afstand van het vuur, steekt men onder de wind een stuk heide in brand, die men even laat branden en dan benedenwinds weer uitslaat. Het brandend gedeelte gaat nu de grote vuurhaard tegemoet en er ontstaat een vacuum, een afgebrande strook, die geen voedsel meer biedt aan de grote vuurhaard, die dan vanzelf uitwoedt. Niet altijd lukt het tegenbranden, dat met enige deskundigheid moet geschieden, want men heeft rekening te houden met meerdere omstandigheden als de hoogte van de hei en bovenal met de windkracht.

Politioneel interessanter dan deze bos- en heidebranden waren de gevallen van opzettelijke brandstichting, die veelvuldig voorkwamen. In mijn standplaats leefde een zekere X, die praktisch leefde van oplichting. Hij zag eruit als een tenger, zeer onopvallend burgermannetje, maar als je hem goed aankeek dan zag je dat hij kleine stekende ogen had, die kwaadaardig de wereld inzagen.

X was bijzonder sluw en kende het Burgerlijk Wetboek beter dan de beste advocaat en daarom waren zijn oplichtingen zo mooi gecamoufleerd, dat men nimmer vat op hem kreeg. Tientallen malen werden er klachten tegen hem ingebracht en evenzovele keren werd hij naar het bureau gehaald, maar steeds moest hij weer worden losgelaten wegens gebrek aan bewijs. Dat hij toch eenmaal voor drie maanden de bak intoerde was meer aan een toevallige omstandigheid te danken dan aan knap recherchewerk. Waarschijnlijk begon X toen al wat oud te worden en was hij even nonchalant geweest.

Toch was het voor de gehele brigade een erge voldoening, want jarenlang hadden de maréchaussées achter hem aan gezeten zonder succes. X gaf ook adviezen aan lieden, die geen eerlijke zaken dreven en liet zich dan grof betalen. Maar hij wist zich steeds op de achtergrond te houden. X had meerdere bezittingen in de stad, huisjes, loods en meer onroerend goed. Deze percelen brandden in successie af en hij stak de ruime verzekeringsuitkering in de zak. Iedere keer, dat een huis of loods afbrandde, werd hij naar het bureau ontboden, waar hij altijd prompt gevolg aan gaf. Doch noch zijn verhoor, noch het onderzoek bracht enig bewijs tegen hem.

Op zekere dag ging een oude, ongebruikte molen, die in zijn bezit bleek te zijn, in vlammen op. Toen ik die dag op het brigadebureau kwam, zag ik X en de opperwachtmeester tegenover elkaar aan een tafeltje zitten en juist ving ik een gedeelte van het verhoor op. Opperwachtmeester: "Ik weet wie die molen heeft aangestoken." X (zeer

Zou u denken, opperwachtmeester?

beleefd): "Och ja, opperwachtmeester?" Opperwachtmeester: "Ja". X: "Zo en als ik vragen mag, wie heeft dat dan gedaan?" Opperwachtmeester: "Jij!" X (erg zoetsappig): "Zou u denken, opperwachtmeester?" Als iedere andere keer moest hij weer naar huis gezonden worden.

Enige tijd daarna liet X een loods bouwen op een woest stuk heidegrond, een 8 km buiten de stad. Die loods kon daar geen enkel nut hebben en de brigadecommandant begreep onmiddellijk, dat het gebouw daar werd neergezet om bij de eerstvolgende goede gelegenheid af te branden. Een inspectie van de loods wees uit, dat ze voor de ene helft uit steen en voor de andere uit hout bestond. Er waren spouwmuren in aangebracht, die gevuld waren met kurkdroog hakhout, terwijl in het gebouw een grote voorraad takkenbossen was opgestapeld. Al dat brandbare goed stond met elkander in verbinding en zo was er maar één lucifer voor nodig om het geheel in een ommezien in vlammen te doen opgaan.

De loods werd nu door patrouilles onopvallend besurveilleerd. Overdag namen de maréchaussées de loods in hun patrouillegang op en iedere nacht begaf een tweetal maréchaussées zich langs allerlei omwegen naar de omgeving van de loods, maar nimmer werd

iets verdachts gezien of gehoord. Toch scheen die listige X iets van die bewaking bespeurd te hebben, want enige dagen nadat de brigadecommandant de bewaking had opgeheven, omdat men er toch niet tot in den treure mee kon doorgaan, ging het loodsje in vlammen op. Het was bepaald een sensatie op de brigade.

Maar ditmaal hadden we X toch bij zijn jas, niet strafrechtelijk maar wel financieel. De brigadecommandant zond namelijk aan alle verzekeringsmaatschappijen een schrijven, waarin hij vroeg of X zijn loods bij hen verzekerd had, of zij hem het bedrag wilden bekend maken, waarvoor de loods verzekerd was en ook of zij hem wilden verwittigen, wanneer X de verzekerde som had opgeëist. En nu bleek uit de binnengekomen antwoorden, dat het loodsje, dat een waarde had gehad van ongeveer 1500 gulden voor niet minder dan 40 mille was verzekerd en herverzekerd. Had X van een dier maatschappijen maar een cent gevorderd, dan had hij zich aan oplichting schuldig gemaakt, maar X scheen op een of andere wijze gewaar te zijn geworden, wat hem boven zijn hoofd hing en heeft nimmer iets van de verzekeringsmaatschappijen gevorderd. Zo ontging hij de strafrechter, maar van zijn 40 mille heeft hij geen cent gezien en ook zijn loods was hij kwijt.

Van 11 naar 9 maanden dienstplicht

In januari 1993 presenteert minister Ter Beek de Prioriteitennota 'Een andere wereld, een andere Defensie'. Hierin wordt gesproken over inkrimping en herstructurering van het Nederlandse defensieapparaat. Een van de hoofdtaken wordt deelname aan vredesoperaties. De opkomstplicht zal op korte termijn worden opgeschort. Er komt een einde aan 45 jaar gewapende vrede tussen de twee grote machtsblokken: de kapitalistische wereld met de Verenigde Staten als aanvoerder en de communistische landen die onder invloed van de Sovjet-Unie staan. | Door: Martin Aalbers

Als gevolg daarvan hinkt Defensie in de jaren 1992-1996 op twee gedachten: aan de ene kant blijven oefenen om de vaardigheden op peil te houden en aan de andere kant een start maken met de ombouw naar een vredesmacht. Het worden andere tijden en dit heeft zijn directe weerslag op de werkzaamheden voor de marechaussees van 41 Esk-KMar in Seedorf.

Tankcommandant of motorordonnans?

Henk Elzink is geboren en getogen in Hengelo (Overijssel). Na de lagere school en de mavo volgt hij in zijn woonplaats het middelbaar laboratorium onderwijs (MLO). Als 18-jarige wordt hij in Groningen voor 'zijn nummer' gekeurd bij de Indelingsraad II op het terrein van de voormalige Raben-

hauptkazerne. Bij de keuring geeft hij dat hij graag als tankcommandant bij de cavalerie wil dienen. Dat lijkt hem wel wat.

In deze periode loopt hij stage bij AKZO in Hengelo en wil aansluitend doorgaan met de studie hoger laboratorium onderwijs (HLO). Tijdens zijn stageperiode krijgt hij van Defensie de vooraanmelding dat hij in juli 1993 moet opkomen voor de 'eerste oefening'. Daar is geen ontkomen aan. Het idee van tankcommandant heeft hij inmiddels laten varen en wil liever motorordonnans worden. Hoe kan hij, voordat de oproep wordt verzonden, zijn voorkeur nog wijzigen? Na zoeken en navragen komt hij in het bezit van een telefoonnummer van het bureau van Defensie in Heerlen dat de

indelingen regelt. Hij belt met het bureau en vertelt dat hij zijn voorkeur wil wijzigen en graag motorordonnans wil worden. "Ben je in het bezit van rijbewijs A, je motorrijbewijs?", vraagt de medewerker aan Henk. "Nee, ik heb wel rijbewijs BE", is zijn antwoord. "Als je veel wilt rijden, waarom ga je dan je dienstplicht niet vervullen bij de Koninklijke Marechaussee?" Henk heeft tot dan geen idee dat plaatsing bij de marechaussee als dienstplichtige een optie is. Hij zegt: "Maak er maar Koninklijke Marechaussee van, ik ga van mijn dienstdag iets moois maken." Enkele dagen later valt de oproep bij huize Elzink in de bus. Henk moet zich melden in de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn. Tot op de dag van vandaag heeft hij er geen spijt van, geen moment!

Opkomst

Op 10 juni 1993 meldt de 22-jarige Henk Elzink zich aan de poort van de Koning Willem III-kazerne voor elf maanden dienstplicht bij lichte 93-07. Die elf maanden komen mooi uit; daarna een aantal weken vakantie en in september 1994 beginnen met de studie HLO aan de Hogeschool Enschede.

Bij het OCKMar is eerste luitenant D. Ritmeester zijn eskadronscommandant. De militaire basisopleiding en de specialisaties worden in deze vier maanden succesvol afgerond. Een aantal marechaussees van zijn lichte neemt op de eerste zaterdag in september deel aan de Airborne Wandeltocht in Oosterbeek. Henk niet, hij kan het geleerde in praktijk brengen en is die dag belast met het regelen van het verkeer in Oosterbeek. Aan het einde van de opleiding maakt hij zijn voorkeur kenbaar voor plaatsing in Seedorf (D). Zo wordt hij in oktober als marechaussee politiedienst/chauffeur geplaatst bij 41 EskKMar in Seedorf. Zijn eerste vier maanden zitten erop. Henk heeft deze als een prima tijd ervaren.

Parate periode

Henk heeft nog geen idee wat de komende zeven maanden op hem af zal komen. Eerste luitenant Weidema en opperwachtmeester Pater zijn de eerste en tweede man van de eenheid in Seedorf. Verder herinnert Henk zich de namen van de wachtmeesters Baan, Keinemans, Mulder en Witteveen. De mannen van lichte 93-07 hebben weinig tijd om te acclimatiseren en moeten direct vol aan de bak.

Zoals gezegd wordt er na het uitkomen van de Prioriteitennota een begin gemaakt met de ombouw van het leger. Naast het regulier begeleiden van transporten en troepenverplaatsingen vanaf de grens naar de oefenterreinen in Duitsland, is er veel groot en mooi werk voor de marechaussees van 41 EskKMar als gevolg van die ombouw. Regelmatig rijden de mannen in colonne met trekkeropleggercombinaties ('tropco's') beladen met Leopard 2 tanks, M109 houwitzers en YPR's naar het mobilisatiecomplex in Dongen (tussen Tilburg en Oosterhout), onder andere met overtollig geworden materieel van 43 Tankbataljon uit Lange-

1993, OCKMar, bivak

1993, OCKMar, einde bivak: barettuitreiking

Maar ook gaat de eenheid van Henk twee keer mee op oefening naar Oksbøl in Denemarken. Sinds 1989 wordt daar regelmatig door eenheden uit Seedorf, Hohne en Langemannshof geoefend op het ruim 6000 hectare grootte zanderige oefenterrein aan de westkust net boven de vissersplaats Esbjerg. Om een idee te geven, het terrein heeft drie keer de oppervlakte van de Oirschotse Heide.

Henk kijkt terug op een tijd die hij ken-

merkt als er een van harmonie en samen-spel. Vele vrije avonden worden doorge-bracht in de door dienstplichtigen gerunde onderdeelbar, die buiten het kazerneterrein ligt en buiten de controle van de wacht. Alleen niet wanneer je de volgende dag 'een ritje' hebt, een gouden regel waar iedereen zich aan hield. De tijd in Seedorf heeft Henk ook als intens beleefd. Weekenden werden samen doorgebracht en dat scheidt een band. Niet alleen samen naar de disco-

1994, Wildflecken training area, mar2 Henk Elzink

Dienstplichtigen

1994, op weg naar Oksbøl (DK)

1994, Oksbøl (DK)

theken in de omgeving, maar ook regelmatig in de winter op zaterdagochtend een veldtocht lopen door het halfbevroren moerasgebied aan de andere kant van de B71. Het is verbazingwekkend dat een groep jonge kerels die per toeval bij elkaar worden gevoegd, het zo goed met elkaar hebben kunnen vinden.

Nog steeds treffen de mannen van 41 EskKMar van de lichten 93-07 en 93-08 elkaar om het jaar voor een lang weekend in een gezellige ambiance.

Na negen maanden gaat lichting 93-07 met groot verloop: de dienstplichtduur is inmiddels van elf naar negen maanden gegaan. Henk niet, hij tekent vrijwillig voor twee maanden bij om zo de tijd tot het begin van zijn studie HLO te overbruggen.

Carrière

Afgestudeerd in de analytische chemie treedt hij in 1998 als sales engineer in dienst bij Murexin Furtenbach BV in Hengelo. Dit bedrijf is toeleverancier van harsen, verharder en additieven voor toepassingen in ijzergieterijen en -smelterijen. In het laboratorium wordt altijd

gezocht naar betere en milieuvriendelijkere toepassingen. Na een jaar gaat Henk in zee met Kleencare Hygiene B.V. in Delden. Deze onderneming wordt in 2001 overgenomen door Ecolab, waarna de vestiging in Delden sluit en de activiteiten worden verplaatst naar Ecolab GmbH & Co. in Düsseldorf (D). Ook Henk verhuist in 2001 naar Düsseldorf en blijft daar wonen tot mei 2002.

In 2001 begint hij een studie Technisch Commerciële Bedrijfskunde aan de Saxion Hogeschool in Enschede. De werkzaamheden bij Kleencare worden minder en in overleg met zijn stagebegeleider gaat hij eerder met zijn afstudeeropdracht beginnen. In mei 2003 rond hij zijn studie versneld en met succes af.

In 2015 stapt Henk over naar Synerlogic in Duiven, een toeleverancier van Ecolab. Het bedrijf ontwikkelt, produceert en distribueert onder andere (vee)voedingsadditieven en reinigings- en desinfectiemiddelen. Als manager wordt hij verantwoordelijk voor het ontwikkelen en opzetten van een afdeling research & development. Voordat nieuw ontwikkelde producten en toepassingen op de markt gebracht kunnen worden, moet er, om schade aan mens, dier en materialen te voorkomen, uitvoerig worden getest. Over de wijze en duur van testen krijgen Henk en de zoon van de eigenaar een verschil van inzicht. Henk verlaat het bedrijf en gaat terug naar Ecolab.

Ecolab Inc. heeft zijn hoofdkantoor in St. Paul, Minnesota, USA. Het is een globale speler met 45.000 medewerkers en wereldleider op het gebied van water-, voedselveiligheid- en hygiënetechnologieën en services. Daarnaast is er een tak die wereldwijd een toonaangevende leverancier is van bioveiligheid- en hygiëneoplossingen voor vee. In zijn huidige functie als Application Manager BeNeDACH (België, Nederland, Duits-

land, Oostenrijk en Zwitserland) is Henk verantwoordelijk voor de juiste toepassingen van reinigings- en desinfectiemiddelen in de agrarische industrie en staat op de pay-roll van Ecolab BV in Leiden. Zijn werktijden zijn variabel. Bij de traditionele melkveebedrijven lopen de werkzaamheden van 5 uur in de ochtend tot 8 uur in de avond. De robotbedrijven daar tegen zijn gemakkelijker: de robot werkt 24 uur per dag en geeft voldoende mogelijkheden om te testen op normale werktijden. Lely, een partner van Ecolab, levert de robots en de helft van zijn tijd besteedt Henk aan het ontwikkelen van een veiliger, milieuvriendelijker en een nog beter reinigende melkrobot.

Covid-19 heeft zijn weerslag op de werkzaamheden. Direct aan het begin van de lockdown hebben alle medewerkers van Ecolab een beschermings- en desinfectiepakket gekregen met persoonlijke beschermingsmiddelen, handgels, mondkapjes, handschoenen en dergelijke. De kantoren in de diverse landen zijn begin maart direct gesloten. Daar waar dat mogelijk is, worden wel tests uitgevoerd, maar bedrijfsbezoeken vinden nog niet plaats. Op dit moment begint het langzaam weer op gang te komen met inachtneming van strikte voorzorgsmaatregelen.

2020, Henk Elzink

Henk is getrouwd met Ellen, een geboren en getogen Bakelse (Noord-Brabant). Maar hoe komt een Bakels meisje nu in Hengelo (Overijssel) verzeild? In Meppel is Henk aan het klussen bij een vriend en op een avond komt daar een vriendin samen met Ellen op visite. Het klikte en de rest is geschiedenis. Ze gaan in Hengelo wonen en zij vindt werk als leerkracht bij een basisschool in Delden. In 2002 besluiten ze om naar Helmond te verhuizen, maar wonen nu in Bakel, een dorp op circa tien kilometer van Helmond. Ellen is terug in 'haar' dorp, terug naar haar roots. Zij hebben een dochter en een zoon. Henk is assistent-trainer van het handbalteam van zijn zoon en bezoekt regelmatig de fitness-studio.

Koninklijke onderscheidingen: verlate uitreikingen door corona

De aankondiging van Koninklijke onderscheidingen liep dit jaar anders dan anders. Worden de ontvangers van een lintje normaal gesproken met een smoes naar het gemeentehuis, raadhuis of stadskantoor gelokt... dit jaar gooide het coronavirus ook hier roet in het eten. Maar het telefoontje op 23 april van de minister van Defensie of van de burgemeester met de mededeling dat het 'Zijne Majesteit de Koning heeft behaagd...' maakte de verrassing er niet minder groot om. Na verruiming van de coronamaatregelen vonden de uitreikingen aan twee SMC'ers uiteindelijk op respectievelijk donderdag 2 en vrijdag 3 juli 2020 plaats.

Piet van Sprang

Namens de koning nam minister van Defensie, Ank Bijleveld, op donderdag 23 april rond 13.00 uur telefonisch contact op met kapitein b.d. Piet van Sprang om hem te vertellen dat hij was benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. De volgende dag gevolgd door de officiële brief en een prachtig boeket bloemen. Toen eenmaal bekend was dat Piet gedecoreerd zou worden, stroomden de felicitaties 'op afstand' binnen. Ook Marianne Schuurmans, burgemeester van Haarlemmermeer, bracht haar felicitatie aan Piet telefonisch over. En toen werd het stil... tót donderdag 2 juli. Op deze dag kwamen in de grote zaal van de Van Ghent-kazerne in Rotterdam tien van de achttien (oud-)defensiegedecoreerden bij elkaar. Ieder mocht vijf genodigden meenemen. Piet kwam met echtgenote Wouke, zoon Edwin en dochter Sandra met hun partners.

De minister memoreerde de verdiensten van Piet: "U was bestuurslid van de Marechausseevereniging en voorzitter van de afdeling Noord-Holland, penningmeester van de Vereniging Officieren KMar en financieel en belastingadviseur bij de Marechausseevereniging. U zorgt voor professionalisering, zo ook voor de Stichting Marechaussee Contact: u heeft voor de stichting de ledenadministratie opgezet en verbeterd. U

zorgt telkens dat er een stabiele financiële en administratieve basis is voor het voortbestaan van de vereniging."

Buiten de marechaussee zet Piet zich eveneens op allerlei fronten in voor de medemens. Zo was hij medeoprichter en voorzitter van de Seniorenvereniging Haarlemmermeer Zuid, is sinds 1986 betrokken bij de Computer Vereniging Bollenstreek en schreef het lesboek Word. Daarnaast zet hij zich al tien jaar in voor de Veteranen Ontmoetingsplaats Haarlemmermeer.

Zoon Edwin had de eer zijn vader de medaille op te spelden; de minister bleef op afstand. Piet zei in zijn dankwoord onder meer: "Vanwege mijn recherspeurmeus had ik wel een vermoeden, maar dat ik ridder zou worden was een complete verrassing."

Christ van Eekelen

Ook bij kapitein b.d. Christ van Eekelen ging op 23 april de telefoon: de burgemeester van Boxtel, Ronald van Meygaarden, kwam met de mededeling dat het de koning had behaagd Christ te benoemen als Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Dit vanwege zijn langdurige inspanningen voor de samenleving en het stimuleren van anderen daarin.

Christ bekleedde als vrijwilliger diverse functies bij Cello in Vught, een regionaal centrum voor mensen met een verstandelijke beperking. Zo zette hij bij Cello een knutselclub, een sjoelcompetitie en een jeu-de-boulesbaan op. Hij was er ook twintig jaar lid van de cliëntenraad en centrale cliëntenraad. Daarnaast is Christ bestuurslid van de Heilig Bloedstichting Boxtel, een stichting die zich inzet ter nagedachtenis aan het religieuze bloedwonder dat in de kerk van Boxtel in de 14e eeuw plaatsvond. In dit verband organiseert hij al meer dan tien jaar met 500 vrijwilligers de Heilig Bloedprocessie door de straten van Boxtel. Deze processie is sinds 1924 weer nieuw leven ingeblazen en vindt altijd plaats op Drievuldigheidsondag, de eerste zondag na Pinksteren. Christ heeft er mede voor gezorgd dat de

Zoon Edwin speldt zijn vader de medaille op

Burgemeester Van Meygaarden reikt Van Eekelen de versierselen aan

Heilig Bloedprocessie sinds 2015 op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed van Nederland is geplaatst. En last but not least: Christ is vrijwilliger en secretaris bij de Heemkundekring Boxtel. In die hoedanigheid zet hij zich in voor de beeldbank en de boekenbank op de website van de Heemkundekring. Om u een idee te geven: de beeldbank bevat maar liefst 25.000 historische foto's over straten, gebouwen en pleinen. Ook verzorgt hij de fondsenwerving voor boekuitgaven van Heemkunde Boxtel en coördineert de Heemkamer bij de plaatselijke VVV. Deze duizendpoot heeft daarnaast een viertal boeken geschreven, onder meer over de drie marechausseekazernes in Boxtel.

Vrijdag 3 juli 2020 was de tijd rijp voor het opspelden van de medaille. Deze ceremonie vond plaats in een zaal van Grand Café Rembrandt in Boxtel. Burgemeester Ronald van Meygaarden voerde het woord en mevrouw Betty van Eekelen speldde bij echtgenoot Christ de medaille op. De feestelijkheden werden bij Christ en Betty in de tuin voortgezet.

Executies op de Langenberg

Deel 49 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'

Door: Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

Een ploeg van de Verkeerscontroledienst neemt in Barneveld aan de Gelkenhortserweg benzinevaten in beslag. Bij een tweede bezoek die dag vinden ze daar ook wapens en dat heeft fatale gevolgen.

Maarten Verkerk (20), gedemobiliseerd korporaal van de Genie, neemt medio augustus 1940 dienst als marechaussee te voet bij de 2e Divisie Marechaussee en komt op in Maastricht. Twee weken later wordt Brigade Oss zijn eerste plaatsing, waar hij ook zijn verdere opleiding krijgt. In juni 1942 wordt Lith de volgende standplaats. Bij de politiereorganisatie van maart 1943 wordt Verkerk aangesteld als wachmeester der Staatspolitie en ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)', met als standplaats Oerle.

Op 29 april 1943 wordt bekendgemaakt dat al het voormalig beroeps- en dienstplichtig personeel van het Nederlandse leger in krijgsgevangenschap zal moeten gaan. Alhoewel dit niet geldt voor personeel dat in politiedienst is getreden, is de maat voor Maarten nu vol. Op 1 mei meldt hij zich niet op zijn post, duikt onder en neemt zijn pistool mee. Er volgt meteen huiszoeking bij zijn kosthuis in Oerle en ook bij zijn ouders in Amersfoort.

Om het politiepersoneel in het gareel te houden bepaalt de *Höhere SS-und Polizeiführer* Rauter dat familieleden van ondergedoken politiemannen zullen worden gegijzeld. Ook vader Verkerk, 54 jaar oud, wordt in augustus opgepakt en op 21 augustus naar het *Geisellager* van kamp Vught gebracht. Als gebaar van Rauters 'goede' wil mogen de ongeveer 150 familieleden vlak voor Kerstmis 1943 weer naar huis; vader Verkerk komt op 24 december weer thuis.

Na ruim elf maanden in Oerle in een kippenhok te hebben gezeten en daarna korte tijd op verschillende adressen, wordt hij door hoofdwachtmeester Beute van de marechaussee-groep Barneveld in mei 1944 naar Barneveld gehaald. Hier wordt hij ondergebracht bij de familie

Geesink als 'Albert (Ab) van Zoeren'. Ankerwikkelaar Cor Lof in Barneveld heeft de ondergedoken elektricien Adri Meijler uit Goes in huis. Deze Adri richt in juli 1944 een knokploeg op waarvan ook Ab en Cor deel uitmaken. Direct na 'Dolle Dinsdag' 5 september is de ploeg actief met verkenningen en spoorweg- en autowegsabotage.

Op zaterdagmorgen 16 september omstreeks 11.00 uur wordt Lof bezocht door twee geüniformeerde leden van de Verkeerscontroledienst (VCD) uit Ede. De mannen zijn op zoek naar lege benzinevaten voor de Duitse Wehrmacht. Lof zegt dat hij deze niet heeft, maar ze ontdekken in zijn werkplaats wél lege benzinevaten, en ook een vat met koolzaadolie en een met spiritus. De vaten worden in beslag genomen en zullen nog diezelfde dag worden opgehaald. Eind van die middag brengt Lof verschillende, ook in beslaggenomen goederen met een bakfiets naar een veilige plaats. Op de terugweg en bijna thuis ziet hij dat een grote ploeg VCD'ers inmiddels zijn huis doorzoekt. Op het moment van de inval zijn Adri en ook Maarten in huis. Maarten had van het ongenode bezoek gehoord en was uit nieuwsgierigheid gekomen. Hoewel Adri wist dat ze weer controle zouden krijgen, heeft hij ongelukkigerwijs twee pistolen gewoon in een bureaulade laten liggen. Die worden natuurlijk gevonden, maar ook nog een stengun, een handgranaat en armbanden van de Binnenlandse Strijdkrachten. De SS in Ede is inmiddels gealarmeerd en komt met twintig man ter plaatse.

Maarten, Adri, mevrouw Lof, een logerende zuster van Lof en een toevallige voorbijgangster worden gearresteerd en naar de Simon Stevinkazerne op de Langenberg in Ede gebracht. Bij het verhoor worden Maarten en Adri zwaar mishan-

Maarten Herman Verkerk wordt geboren op 17 december 1919 in Enschede. Zijn vader is machinist bij de spoorwegen met als standplaats Enschede. Hier groeien Maarten en zijn oudere zuster op totdat het gezin in april 1935 naar Amersfoort verhuist.

Maarten verbindt zich in mei 1938 voor zes jaar als beroepsmilitair bij het Regiment Genietroepen. Hij wordt opgeleid bij het schoolbataljon pioniers in de Kromhoutkazerne te Utrecht en in april 1939 bevordert tot korporaal. Na de afkondiging van de mobilisatie op 28 augustus 1939 verplaatst zeventien pioniercompagnieën zich naar hun oorlogsbestemming. In deze mobilisatietijd gaat Verkerk ook naar de kaderschool van de Genie. Over zijn ervaringen tijdens de meidagen 1940 is niets bekend. Na de capitulatie krijgt hij zijn geschiktheid voor sergeant, maar tot een bevordering is het niet gekomen want per 15 juli 1940 wordt hij ontslagen uit de vrijwillige militaire dienst.

deld en die nacht naar het bos tegenover de kazerne gebracht en doodgeschoten. De volgende dag, 17 september, landen Britse parachutisten oostelijk van Ede en bestoken geallieerde bommenwerpers vijandelijke troepen in en om de Edese kazernes.

Mevrouw Lof is naar de *Sicherheitspolizei* in Arnhem gebracht maar als gevolg van de oorlogssituatie vrijgelaten. De twee andere vrouwen zijn die morgen al eerder in Ede vrijgelaten. De overige knokploegleden duiken een paar dagen onder waarna de ploeg onder Lofs leiding verdergaat. Hoofdwachtmeester Beute is wegens illegale activiteiten op 18 januari 1945 gearresteerd, gedeporteerd en op 23 februari 1945 in kamp Wöbbelin overleden. Maarten Verkerk en Adriaan Meijler zijn een jaar later in één graf herbegraven op de gemeentelijke begraafplaats in Ede.

'Barak 18 & 19' Sachsenhausen, de grootste valsemunterscentrale ooit

In ons MC 2020-1 van februari dit jaar is een artikel opgenomen onder de titel 'Nostalgische boekdrukker volgens de regels der kunst'. Dit artikel verhaalt de bijzondere hobby van SMC'er kapitein b.d. Rob Over de Linden: het runnen van zijn kleine boekdrukkerij 'Ovira Linda'. In het artikel maakt Rob melding van een boekje waaraan hij op dat moment de laatste hand legt. Inmiddels is het boekje – dat de titel 'Barak 18 & 19' kreeg – verschenen. De redactie 'leende' een exemplaar ter recensie en biedt alvast een inkijkje in dit bijzondere, met de hand gezette boekje over de grootste valsemunterscentrale ooit.

Dit bijzondere boekje van ruim vijftig pagina's bevat niet eerder gepubliceerde stukken waaronder het verhaal van een van de zes Nederlanders die samen met 135 andere Joodse lotgenoten uit dertien Europese landen, gedwongen werd om Britse bankbiljetten na te maken. Het boekje spitst zich vooral toe op de technische hoogstandjes van het vervalsingsproces dat plaatsvond in de volledig afgezonderde barakken 18 en 19 van concentratiekamp Sachsenhausen, maar is slechts een deel van het grote achterliggende verhaal dat zich laat lezen als een spannende avonturenroman in de traditie van bekende Engelse auteurs zoals Alistair MacLean.

Operatie Bernhard

De Duitse 'Operatie Bernhard' is genoemd naar de *SS-Sturmbannführer* Bernhard Krüger, die verantwoordelijk was voor de grootscheepse vervalsingsoperatie die speelde van het voorjaar 1942 tot het einde van de oorlog. Met het drukken en verspreiden van grote hoeveelheden valse Britse ponden, streefde zijn chef, *Reichsführer* Heinrich Himmler, ernaar om de Britse wereld-economie te ontwrichten en de Duitse oorlogsindustrie te financieren. Vandaar dat men in latere publicaties zowel spreekt over de 'Himmler-ponden' als over 'Operatie Bernhard'. Alles bij elkaar ging het om grote bedragen. Naar schatting zijn er 9 miljoen valse – maar perfecte – bankbiljetten gedrukt met een

waarde van 132 miljoen pond. Men heeft ook nog een poging gedaan om Amerikaanse dollars te vervalsen maar dat is mislukt, mede omdat de Russen snel oprukten naar Sachsenhausen en de drukkerij overhaast naar Oostenrijk moest worden overgeplaatst.

Het verhaal over deze falsificatenoperatie trok al gelijk na de bevrijding de nodige aandacht in de pers. Zo schreef Het Parool reeds in juni 1945 over 'Himmler als valschemunter' en in het communistische dagblad De Waarheid verscheen in november van datzelfde jaar het artikel 'Roman van een valse munter' met het relaas van een van de deelnemende Joodse valsemunters. Ook buiten Nederland trok deze valsemunterscentrale nog jaren later de aandacht van de media. Zo verscheen in 2007 het boek 'Monstervervalsing' van Lawrence Malkin terwijl in datzelfde jaar de Duitstalige film 'Die Fälscher' uitkwam op basis van het boek 'The Devil's Workshop' van de Slowaak Adolf Burger, een van de andere Joodse gevangenen.

Na de Duitse capitulatie werd dit dossier niet gesloten want later werd bekend dat tijdens de overhaaste ontruiming van de verplaatste drukkerij, in Oostenrijk grote kisten met nagemaakte Engelse ponden zouden zijn afgezonken in het Toplitzmeer. Dit leidde weer tot spannende verhalen en zoekacties; na lang zoeken werden er zowaar kisten met geld gevonden en documenten uit Sachsenhausen. Ook dit gegeven leidde in 2016 tot de film 'Der Schatz vom Toplitzsee'.

Concentratiekamp Sachsenhausen

De ruim 140 Joodse dwangarbeiders waren in hun woon- en werkbarakken volledig afgescheiden van de overige gevangenen en ze leidden daar een beschermd bestaan met goede verzorging. Wél realiseerden ze zich voortdurend dat als het project zou mislukken óf succesvol zou zijn afgerond, dat ook zij zouden worden geëxecuteerd. Kamp Sachsenhausen lag 35 kilometer

ten noorden van Berlijn en was een gruwelijk kamp waar naar schatting zo'n 200.000 gevangenen uit heel Europa hebben vastgezet, waarvan er 30.000 tot 50.000 zijn omgekomen. In de lijst met bekende personen die hier zijn vermoord, trof ik ook de naam van 'onze' luitenant-kolonel Pierre Maria Robert Versteegh, doodgeschoten op 3 mei 1942. Het voormalige kampterrein is sinds 1993 *Gedenkstätte und Museum Sachsenhausen*.

Ten slotte

Rob Over de Linden heeft veel tijd gestoken in dit boekje. Hij heeft veel spuurwerk moeten verrichten omdat er zoveel jaren na dato nog maar weinig informatie voorhanden was. Veel archiefonderzoek derhalve, correspondentie en bezoeken aan onder andere De Nederlandsche Bank, de Nationale Bank van België en het NIOD. Naspeuringen naar overlevenden van dit unieke groepje waren tevergeefs. Rob heeft een klein, maar heel bijzonder facet uit de oorlog weten op te diepen.

'Barak 18 & 19' lijkt mij vooral interessant voor lezers met een grote interesse in falsificaten, vals geld en specialistisch drukwerk. Het boekje ziet er prachtig uit; het is dan ook 'gecomponeerd' met losse loden letters, helemaal met de hand gezet en daarna in eigen beheer uitgegeven.

Uitsluitend verkrijgbaar bij de uitgever op <https://drukwerkindemarge.org/uitgave/barak-18-19/> of scan deze QR-code

Nieuwe SMC'ers

Dhr. J.H.J.M. van Boxtel
Ber 80-4

Dhr. J.F. Duijmelinck
Ber. 74-6

Dhr. M. van Henten
Ber 82-2
UNMIBH

Dhr. J.J. Hooiveld
Ber 69-2

Dhr. A. Jansen
Ber 72-5
UNFICYP; FMPU

Dhr. P. Kempinga
Ber 81-3
UNTAG

Dhr. W. Klippel
Ber 73-3
SFOR

Dhr. E. Klunder
Ber 75-2

Dhr. W.B.A.G. Linders
Ber 82-1
UNIPTF

Dhr. M. Peters
Ber 95-11

Dhr. L.J. Smit
Ber 78-6

Dhr. E. Tap
Ber 80-2
UNAVEM; UNMIH

Dhr. H. van Veenhuizen
Ber 95-6
EUFOR; MINUSMA

foto: Henk Westland

Wij heten u van harte welkom. In totaal vormen nu 2418 SMC'ers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

Dhr. P. van Brakel
Geboren 10 oktober 1941
Overleden 19 juni 2020
Dpl 61-1

Dhr. M.G. van Eijs
Geboren 19 september 1927
Overleden 14 juni 2020
Dpl; 6 RI, Ned. Indië; 3 MP IV

Dhr. W.H. Hagoort
Geboren 22 februari 1942
Overleden 6 mei 2020
Ber 61-2

Dhr. G.J. van Hoeijen
Geboren 8 juni 1938
Overleden 23 juni 2020
Ber 56-4

Dhr. G.J. Jansen
Geboren 3 september 1935
Overleden 17 juni 2020
Dpl 55-6

Dhr. J. Lems
Geboren 19 maart 1934
Overleden 28 juni 2020
Dpl 54-3

Dhr. H. Lunshof
Geboren 24 januari 1948
Overleden 2 juni 2020
Ber 67-5

Dhr. W. Mast de Gooier
Geboren 4 augustus 1942
Overleden 19 juli 2020
Ber 60-6

Mevr. F. Mik-Schippers
Geboren 14 april 1943
Overleden 7 juni 2020
Echtgenote van K. Mik

A.H.C. Nielen
Geboren 9 februari 1941
Overleden 11 juni 2020
Dpl 60-3

Dhr. W. Piersma
Geboren 14 mei 1936
Overleden 15 juni 2020
Ber 55-2

Mevr. E.L. Scheltinga
Geboren 9 augustus 1964
Overleden 3 juni 2020
Ber 81-5; MFO

Mevr. A. Schoonderwoerd-Struys
Geboren 25 september 1933
Overleden 29 april 2020
Weduwe van
J.H. Schoonderwoerd
Dpl; 4 DMC; 2 MP V

Dhr. A. Sietsma
Geboren 23 mei 1942
Overleden 2 juli 2020
Ber 60-3; UNOMSA

Dhr. P.D. Smit
Geboren 17 juli 1928
Overleden 3 april 2020
Ber; Ned. Indië

Dhr. N.P.J. Spin
Geboren 5 december 1934
Overleden 26 maart 2020
Dpl; 151 EMB

Bestuur en redactie van de Stichting Marechaussee Contact betuigen de nabestaanden hun medeleven en wensen hen sterkte toe.

SMC

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

André Peperkoorn
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van SMC'ers)

Penningmeester

Piet van Sprang
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGBNL2A)

Administratie en werving

Gerrit Sels
Vrouwenzandstraat 22, 1443 WK Purmerend
0299-471242 / 06-22444926
ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(inschrijven/opzeggen, wijzigen van (e-mail)adressen
e.d. en informatie over en verwerking van bijdragen;
voor bankrekening, zie penningmeester)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

Gerrit Reloe
Hastelweg 275, 5652 CV Eindhoven
06-30989598
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25
t.n.v. RvMC te Eindhoven
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Veteranen

Bert van Horen
06-47776806
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldelijnsondersteuning

Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
06-38655572 | 0111-720326
dvharten@zeelandnet.nl

Redactie en Communicatie

Frans Meijer
0341-417087 / 06-20040693
redactie@marechausseecontact.nl

Webredacteur

Joop Blanken
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Joop Blanken
stmarcontact@gmail.com

Commandant Koninklijke Marechaussee

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met onder meer de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden bij SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2450 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

SMC'er worden?

Woont u in Nederland dan is de jaarlijkse bijdrage € 15,-. Heeft u een adres in het buitenland dan is de bijdrage € 20,- (in verband met hogere portokosten).

Bij aanmelding voor minimaal twee jaar ontvangt u zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het jubileumboek 'Een krachtig instrument'. Aanmelden kan op www.marechausseecontact.nl.

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RvMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reüniefaciliteiten. Elke SMC'er die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RvMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RvMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC'ers. Het vfonds ondersteunt de activiteiten van RvMC.

Nuldelijnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldelijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

Ga op onderzoek uit in het Marechausseemuseum

Leer de Koninklijke Marechaussee en haar taken kennen: bewaken & beveiligen, grenspolitie en militaire politie & internationale taken. Er zijn activiteiten voor jong en oud: zo zijn er wisseltonoonstellingen te bewonderen, eens per maand komt een militair vertellen over zijn of haar werk, er zijn workshops voor kinderen en rondleidingen voor iedereen. Aan de hand van Dossier Plaats Delict maken kinderen in het nieuwe M-lab kennis met forensisch onderzoek*.

Lees het actuele programma op www.marechausseemuseum.nl.

(* vanaf eind mei te boeken voor groepen en schoolklassen)

Gebruik maken van de faciliteiten van het museum voor uw reünie, vergadering, receptie of zelfs bruiloft? Neem contact op via reserveringen@marechausseemuseum.nl, we denken graag met u mee!

Gratis toegang op vertoon van defensie-, veteranen-, postactieven- of MOD-pas